

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 24
Jánuár 2024
číslo 1

Ked' prišla plnosť času

Keď prišla plnosť času

Začiatok nového roka osvetľujú slová apoštola Pavla: „Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy“ (Gal 4, 4).

Výraz „plnosť času“ nás zasahuje. V staroveku sa čas meral vyprázdňovaním a plnením amfor: keď už boli prázdne, začínal sa nový časový úsek, ktorý sa ukončil, keď boli plné. Plnosť času bola, keď sa amfora dejín naplnila, Božia milosť preteká: Boh sa stáva človekom a robí to znamením ženy, Márie. Ona je cesta, ktorú si Boh vybral; ona je cieľom mnohých ľudí a generácií, ktoré „kvapku po kvapke“ pripravovali Pánov príchod na svet.

Matka tak stojí v srdci času: Bohu sa zapáčilo obrátiť dejiny prostredníctvom nej, ženy. Týmto slovom nás Sväté písmo vracia k počiatkom, do knihy Genezis a naznačuje, že matka s dieťaťom znamená nové stvorenie, nový začiatok. Na začiatku času spásy je teda svätá Božia Matka, naša svätá Matka.

*z homílie pápeža Františka
na Slávnosť Panny Márie Bohorodičky, 1. januára 2024*

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Príhovor Sv. Otca 5

Pastiersky list 6

Homília na 2. nedeľu cez rok B 8

Homília na 3. nedeľu cez rok B 10

Homília na 4. nedeľu cez rok B 12

Homília na 5. nedeľu cez rok B 14

ROZHOVOR

Martin Štieber 16

NÁZORY A SVEDECTVÁ

„A čo bolo potom?“ 20

Klokočovská ikona 21

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 23

Máš problém? (120. časť) 24

Kecharitomene 26

Trampoty v manželstve (178. časť) 27

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútorňá predná: D. Dolinský

Vnútorňá zadná: M. Magda

D. Dolinský

Vonkajšia zadná: E. Jenča

S. Šimčík

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Viktória

Uličná, Zuzana Forišová, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235e-mailly: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.famostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja**25. decembra 2023**

cez vizionára Jakova Čolo

Drahé deti,

**dnes vás chcem so svojím synom v náručí
všetkých pozvať, aby ste prosili malého Ježiša
o uzdravenie svojho srdca. Deti, vo vašich srdciach
často vládne hriech, ktorý ničí váš život
a nemôžete pocítiť Božiu prítomnosť. Preto dnes
v tento milostivý deň, keď sa milosť šíri celým svetom,
odovzdajte Pánovi svoj život i svoje srdce, aby
ich Pán uzdravil svojou milosťou. Len čistým srdcom
budete môcť znovu zakúsiť narodenie Ježiša vo vás
a svetlo jeho narodenia ožiari váš život. Žehnám vás
svojím materinským požehnaním. Ďakujem vám,
že ste prijali moje pozvanie.“**

Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja**25. decembra 2023**

cez vizionárku Mariju Lunetti

Drahé deti!

**Prinášam vám môjho syna Ježiša, aby vaše
srdcia naplnil pokojom, lebo on je pokoj.
Deti moje, hľadajte Ježiša v tichu svojho srdca,
aby sa znovu narodil. Svet potrebuje Ježiša,
preto, deti moje, hľadajte ho v modlitbe,
pretože on sa každodenne dáva každému z vás.“**

**Dnes prišla Panna Mária v slávnostných šatách
s malým Ježišom v náručí. Ježiš vystrel ruku
v znamení požehnania a Panna Mária sa modlila
nad nami v aramejskom jazyku.**

Pozdrav a poďakovanie kňazom našej Košickej arcidiecézy

Bratia kňazi,

narodenie Krista, ktoré sme slávili na Vianoce, nie je len spomienkou na udalosť, ktorá sa odohrala v minulosti. Upiera náš pohľad na budúcnosť, na jeho druhý príchod na konci vekov, pričom uznáva Jeho prítomnosť v našich životoch tu a teraz, každý deň. K tomu je potrebné mať v srdci vieru, ktorou uznávame, že Ježiš Kristus je opravdivý Boží Syn, Pán a Boh.

V našej katolíckej tradícii je Panna Mária vždy typom alebo vzorom odpovede na Božiu prítomnosť. „Blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán“ (Lk 1, 45).

Svätý Ambróz hovorí: „Aj vy ste požehnaní, lebo ste počuli a uverili.“ Viera je z počutia (porov. Rím 10, 17), je veľkým Božím darom, je požehnaním. Som presvedčený, že takto to vníma každý jeden z nás kňazov a môžeme sa cítiť Bohom požehnaní darom viery a darom kňazstva. Koľko ďalších požehnaní – väčších i menších – sa nám v živote dostalo a dostáva?!

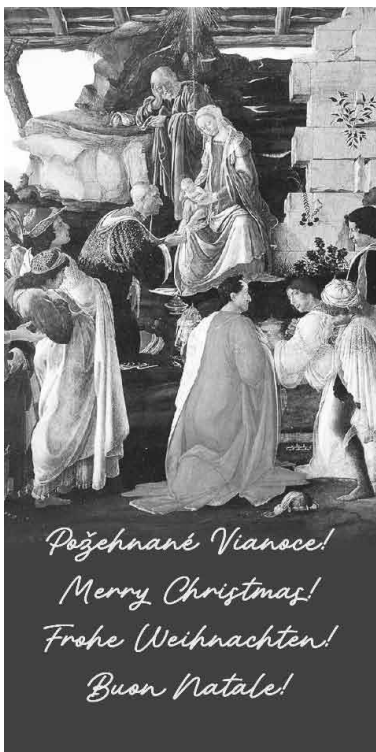
Cez optiku osobnej viery je možné rozpoznať túto Božiu priazeň a starostlivú lásku uprostred našej každo-dennej reality a hľadať príležitosti byť požehnaním pre druhých prostredníctvom modlitby, dávania a našich skutkov služby.

Chcem sa poďakovať každému z vás, kolkokrát vaše slová ohlasovania a povzbudení, vaša sviatostná služba, ľudská prítomnosť, niekedy len úsmev a záujem, boli požehnaním pre vašich veriacich. Vždy vtedy ste si Božiu dobrotu nenechali pre seba, ale podali ďalej.

K tomu pridávam prosbu:

Nech nám všetkým dobrotivý Boh znova udelí svoje požehnanie, keď sa tešíme vo viere, nádeji a láske na nadchádzajúci rok.

S úctou v Kristovi
arcibiskup

V ňom bol život
a život bol svetlom ľudí.
(Jn 1, 4)

Nech nás vtelenie nášho Pána,
ktoré si na Vianoce pripomínáme,
povzbudí k úsiliu dôverovať mu
a žiť podľa jeho pravdy.
Požehnané Vianoce
a šťastný nový rok!

+

+ Mons. Bernard Bober
arcibiskup - metropolita

+

+ Mons. Marek Forgáč
pomocný biskup

Krst je dar nového života

Príhovor Svätého Otca pred modlitbou Anjel Pána

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes slávime Pánov Krst (porov. Mk 1, 7-11). Uskutočnil sa pri rieke Jordán, kde Ján - nazývaný z tohto dôvodu „Krstiteľ“ - vykonáva obrad očistenia, ktorý vyjadruje záväzok zanechať hriech a obrátiť sa. Ľudia sa idú dať pokrstiť s pokorou, s úprimnosťou a ako hovorí liturgia „s obnaženou dušou a bosými nohami“ a Ježiš tam ide tiež, a zahajuje svoju službu. Ukazuje tak, že chce byť nablízku hriešnikom, že prišiel pre nich, pre nás všetkých, ktorí sme hriešnikmi.

A práve v ten deň sa udiali mimoriadne veci. Ján Krstiteľ povedal niečo nezvyčajné, keď v Ježišovi, navonok rovnakom ako boli všetci ostatní, verejne rozpoznáva toho, kto je „mocnejší“ (v. 7) ako on sám, kto bude „krstiť Duchom Svätým“ (v. 8). Potom sa otvorilo nebo, Duch Svätý zostúpil na Ježiša ako holubica (porov. v. 10) a z výšin Otcov hlas zvestoval: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“ (v. 11).

Toto všetko nám na jednej strane zjavuje, že Ježiš je Boží Syn, na druhej strane nám hovorí o našom krste, ktorým sme sa stali Božími deťmi, pretože krst nás robí Božími deťmi.

V krste Boh vstupuje do nás,

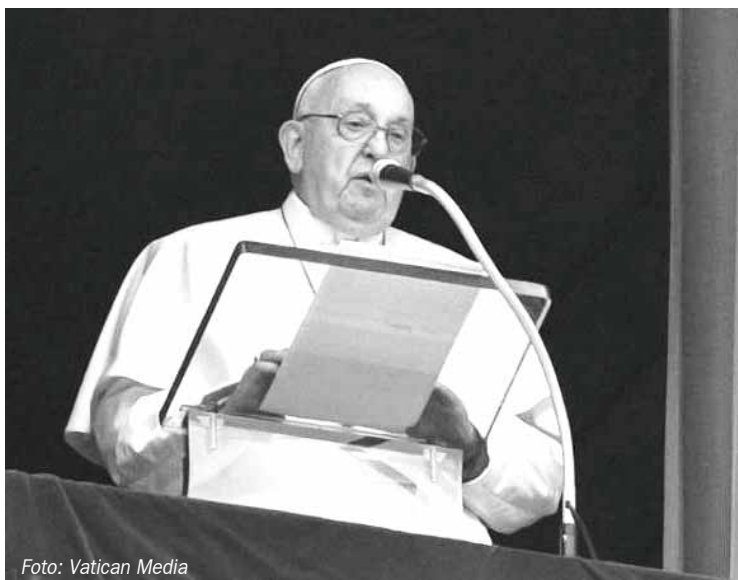

Foto: Vatican Media

očisťuje a uzdravuje naše srdce, robí nás navždy svojimi deťmi, svojím ľudom a svojou rodinou, dedičmi raja (porov. Katechizmus Katolíckej cirkvi, 1279). Boh sa s nami zblížuje a už od nás neodchádza. Preto je dôležité zapamätať si deň krstu a poznať aj jeho dátum. Pýtam sa vás všetkých - každý z vás nech sa nad tým zamyslí – „Pamätám si dátum svojho krstu?“. Ak si ho nepamätáte, keď sa vrátite domov, spýtajte sa naň, aby ste ho už nikdy nezabudli, pretože je to nový dátum narodenia, pretože svojím krstom ste sa narodili pre život milosti. Ďakujte Pánovi za krst a tiež, ďakujeme mu aj za rodičov, ktorí nás priviedli ku krstnému prameňu, ďakujeme za tých, ktorí nám sviatosť udelili, za krstného otca a krstnú mamu, za spoločenstvo, v ktorom sme ho prijali. Oslavujme vlastný krst, je to sviatok znovuzrodenia.

Môžeme si položiť otázku: uvedomujem si nesmierny dar, ktorý v sebe nosím prostredníctvom krstu? Rozpoznávam vo svojom živote svetlo Božej prítomnosti, Boha, ktorý ma vidí ako svojho milovaného syna, ako svoju milovanú dcéru? A teraz, na pamiatku nášho krstu, prijmime Božiu prítomnosť v nás. Môžeme to urobiť znakom kríža, ktorý v nás vyvoláva spomienku na milosť Boha, ktorý nás miluje a chce byť s nami. Znak kríža nám to pripomína. Urobme to spoločne: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. A nezbúdate na dátum krstu, je to sviatok znovuzrodenia.

Panna Mária, chrám Ducha Svätého, nech nám pomáha oslavovať a prijímať zázraky, ktoré v nás koná Pán.

(Preklad Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu – Vatican News, Andrej Klapka, Martin Jarábek)

Pastiersky list na Slávnosť Panny Márie Bohorodičky

Milí bratia a sestry!

Vstup do nového roka sme v našich chrámoch znova začali vyzvaním Ducha Svätého a s prosbou o ochranu Bohorodičky Panny Márie. Som veľmi vďačný Pánu Bohu, že mi vnukol slová môjho biskupského hesla: „Mocou Ducha Svätého a s Máriou“, takže každý deň i všetko môžem začínať s pomocou Ducha Svätého a s Pannou Máriou, čo vrele odporúčam aj každému z vás.

V roku 2024 našim modlitbovým úmyslom v diecéze je: „Aby sme ako veriaci ľudia prinášali ovocie Ducha Svätého a s ním pokoj a Božie požehnanie do našich vzťahov.“ Oporu pre zvolený úmysel na tento rok vidíme v slovách sv. Pavla apoštola Galaťanom: „Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť“ (Gal 5, 22-23). Ak by sme brali vážne spoluprácu nás pokrstených a pobirmovaných s Duchom Svätým, život v našej krajine i v našich rodinách - keďže sa ešte toľkí hlásime ku viere a Katolíckej cirkvi - náš život by bol oveľa krajší a radostnejší. Lebo sv. Pavol v tom istom liste menuje aj skutky, ktoré koná človek, ak podceňuje spoluprácu s Duchom Svätým alebo ju úplne ignoruje. Sú to: „smilstvo, nečistota, chlípnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závišť, opilstvo, hýrenie a im podobné“ (Gal 5, 19-21).

Ak porovnáваме obidve tvrdenia sv. Pavla, vychádza nám to, čo naši predkovia vyjadrili celkom jednoducho: „Bez Božieho požehnanja márne naše namáhania“ a tento nápis visel takmer v každom dome veriacich ľudí. Avšak uveriť týmto slovám a brať ich v živote úplne normálne – asi o to by sme mali najskôr prosieť. Lebo bez osobnej viery, ktorá formuje náš život, aj najkrajšie slová o Bohu a o viere môžeme vnímať ako nič nehovoriace poučky. Bez Božieho požehnanja môžu byť naše aktivity len na našu chválu a môžu dokonca posilňovať našu pýchu. Z Božieho požehnanja sa však zrodí ovocie Ducha Svätého.

Naša spolupráca s Duchom Svätým má viditeľný dopad na náš pozemský život, ale dolieha aj na náš večný život, ako napísal sv. Ján Vianney: „Keby sa zatratených opýtali: ‚Prečo ste v pekle?‘ odpovedali by: ‚Pretože sme sa vzpierali Svätému Duchu.‘ A keby sa svätých opýtali: ‚Prečo ste v nebi?‘ odpovedali by: ‚Pretože sme počúvali Svätého Ducha.‘“ Predsa je celkom logické, že najväčším ovocím našej spolupráce s Duchom Svätým je večný život. Záleží na každom jednom z nás, ako všetky tieto slová vezmeme vážne, k čomu zvlášť vyzývam kňazov, katechéto a animátorov.

Aj v tomto roku, keď budeme uverejňovať a ponúkať katechézy na internete, uvažujte o nich v kostoloch alebo na strečkách. Môžu sa konať napríklad aj duchovné obnovy vo farnostiach, či ich už bude viesť miestny kňaz sám alebo si prizve na pomoc niektorý evanjelizačný tím. Dať do pohybu navrhované iniciatívy nech nám pomôže aj príklad „nehybnej“ veľkej mystičky 20. storočia Marty Robinovej. Od detstva ju poznačili následky po epidémii týfusu, až ju nakoniec obrali o každý pohyb, ako aj o možnosť prehĺtať stravu. Jej zdanlivo bezcenný život mal v sebe dve výnimočnosti. Prvou bolo, že 50 rokov žila iba z prijímania Eucharistie, nič iné nemohla prehltnúť. Druhou bolo, že prijímala mnoho ľudí rôzneho postavenia, ktorí kvôli rozhovoru s ňou dokázali čakať v dlhom rade pred jej dverami. Jej život bez pohybu dával do pohybu životy iných. O to skôr Duch Svätý pohne každého aj doteraz veľmi „usadeného“ a „nepohnuteľného“ k duchovným aktivitám, stačí len chcieť urobiť pohyb k nemu a byť otvorený na jeho vnuknutia.

Najkrajším ovocím otvorenosti a spolupráce človeka s Duchom Svätým je Bohorodička Panna Mária, ktorá „počala z Ducha Svätého“ (porov. Lk 1, 26-38). Ovocie radosti Máriinho súhlasu prežívame počas vianočného obdobia: „Lebo chlapec sa nám narodil...“, Knieža pokoja“ (porov. Iz 9,5). Prečo ale nie je všade pokoj? Jednou z príčin je neochota prijať Knieža pokoja – Ježiša Krista a jeho dar pokoja cez Ducha Svätého, čo predpokladá čistý a úprimný úmysel človeka konať dobro. Nie tak, ako spomenul Svätý Otec František svoju skúsenosť, keď s politikmi jedná o pokoji a oni už rozmyšľajú o nových miestach nepokoja vo svete. Je to ako stretnutie s človekom, ktorý môže s nami hovoriť pokojne a o pokoji, ale rozmyšľa, ako nám spôsobí ranu. Bolo

by bolestné, ak by takéto neúprimné zmyšľanie bolo naše... A naozaj, nikdy sa tak nestalo v našom správaní?... Veď všetci sme pokúšaní nečestnými praktikami tohto sveta. O to viac potrebujeme Božiu pomoc, aby sme nekonali skutky, ktoré nám diktuje svet.

Potrebujeme prosiť o Božie požehnanie a pomoc, ale stanovený úmysel na tento rok: „Aby sme ako veriaci ľudia prinášali ovocie Ducha Svätého a s ním pokoj a Božie požehnanie do našich vzťahov“, sa nenaplní sám, nutné je naše odhodlanie, spolupráca a záujem, aby zavládol pokoj v nás a tiež porozumenie v našich rodinách, medzi susedmi, v dedine i v meste, na pracovisku i škole, na ihrisku i všade. Ale zopakujeme: samo sa to neurobí!

Civilným jazykom by sa to dalo povedať takto: Pri predkladaní projektov je potrebná naša „spoluúčasť“. Ale aj Boh chce vidieť pri predkladaní našich prosieb a prianí našu ochotu k spolupráci. Keď o niečo prosíme Boha, veľakrát si myslíme, že my sa nemusíme pravidelne modliť, chodiť do kostola, že nemusíme prijímať sviatosť... Že všetko vyrieši Boh za nás a bez nás. Hoci Božie milosrdenstvo je naozaj nekonečné a zľutúva sa nad každým človekom, a aj keď nie je závislý na dobrej vôli človeka, predsa nás neustále pozýva k spolupráci. Vo svojom milosrdenstve ide tak ďaleko, že nám „dovolí“ spolupracovať na obrátení a spásu aj tých ľudí, ktorí v tejto chvíli nemajú o to nijaký záujem. Vo Fatime to však zaznelo veľmi jasne: „Veľa ľudí ide do zatratenia, lebo sa nikto za nich nemodlí!“ Prosiť, vyprosovať, aby sa ovocie Ducha

Svätého prejavilo aj v živote týchto ľudí, môže byť prvým krokom k ich obráteniu a záchranou pre večný život. A tak si uvedomme, koľko ľudí bolo pozvaných k „spoluúčasti“ len v ostatnom čase: V roku 2023 som pobirmoval 445 birmovancov, za necelých deväť rokov odkedy som v diecéze ich bolo 3930. Mnohí ste boli pobirmovaní pred r. 2015. Aká veľká sila Ducha Svätého tu „drieme“, lebo cez nás neprechádza veľmi do konkrétneho života. A keď k tomu pripočítame i každého pokrsteného, ktorý už tiež prijal Ducha Svätého – táto sila Ducha Svätého je ešte väčšia! Ale či vidieť ovocie Ducha Svätého v našich vzťahoch ako to spomína sv. Pavol: „lásku, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrotu, vernosť, miernosť, zdržanlivosť“ (porov. Gal 5, 22-23)? Ak to nevidieť, nie je to pre našu slabú „spoluúčasť“?

Ešte raz si zaprajme a sami o to usilujme, aby ovocie Ducha Svätého: „láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť“ nás aj s Pannou Máriou a jej pomocou sprevádzali v tomto roku i po celý život. Preto každý deň začnime krátkym zvolaním k Duchu Svätému, (napr.: „Duch Svätý, príď do môjho srdca. Posilni moju vôľu, aby som ťa chcel počúvať a robil to, čo mi navrhuješ“) a krátkou modlitbou k Panne Márii (napr.: Zdravas Mária; Pod tvoju ochranu...).

Teším sa z vašej dobrej vôle napredovať na Božej ceste a všetkých vás žehnám v mene + Otca i + Syna i + Ducha Svätého. Amen.

+ Mons. Stanislav Stolárik,
rožňavský biskup

Vianočné žičenie od Mons. S. Stolárika

*Mudrci od východu neváhali
vydať sa hľadať
novonarodeného židovského
kráľa.*

*Nelutovali námahy, cesty,
nebáli sa byť aktívni,
vynaliezaví, tvoriví
na spoločnej ceste
k túženému cieľu - nájsť Kráľa,
aby sa mu poklonili
a odovzdali mu svoje dary.*

*Po stretnutí sa s malým
Ježišom odchádzali do svojej
krajiny iní - obdarovaní Jeho
darmi.*

*Aj my sme na ceste,
kráčame synodálnou cestou,
aby sme spoločne neustále
hľadali nášho Kráľa
a jeho cestu pre nás osobne
a pre celú Cirkev.*

*Posilňovaní sviatosťami, darmi
Ducha Svätého sme schopní
vytrvať na tejto ceste a prinášať
ovocie Ducha. Dar pokoja
daný nám od Kniežťa pokoja
nám dáva schopnosť stávať sa
šíritelmi tohto daru pre svoje
okolie a pre svet.*

*Prajem vám Vianoce bohaté
na Božiu milosť, pokoj, radosť z
príchodu nášho Vykupiteľa,
otvorenosť na prijatie jeho
darov a do nového roka 2024
hojné Božie požehnanie,
ochranu Svätej rodiny
a vytrvalosť na ceste
spolukráčania na ceste
za Ježišom.*

KATECHÉZA

Homília na 2. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Baránok Boží“

Drahí bratia a sestry, zhromaždili sme sa k sláveniu svätej omše. V nej sa stretávame s Kristom, v ktorého sme uverili. Práve v uplynulom vianočnom období sme iste svoju vieru posilnili. On nás teraz volá, aby sme z nej vyvodili patričné a praktické závery. K prvým dôsledkom patrí neustále odumieranie hriechom a k tomu nás volá aj začiatok každej a teda aj tejto svätej omše. Ak sme vo viere našli pravé šťastie, musíme vedieť napodobniť prvých učeníkov.

Dnešné evanjelium opisuje pripojenie prvých učeníkov k Pánovi Ježišovi: dvaja kafarnaumskí rybári, Ondrej a Ján, boli učeníkmi Jána Krstiteľa. Vo chvíli, keď tadial prechádzal Ježiš, začuli, ako ho Ján nazval „Baránok Boží“ a preto sa rozhodli nasledovať ho. Tento názov prevzal sv. Ján zo starozákonného Izaiáša, z jeho štvrtej piesne o služobníkovi Pána, ktorý Cirkev prevzala aj do liturgie. Od tejto chvíle už Pán Ježiš nebol sám. O niekoľko dní neskôr sa obohatil o ďalších dvoch učeníkov, a to o Šimona a Jakuba. Všetci boli najprv učeníkmi Jána Krstiteľa. Ochotne sa odlúčili od otca a rodiny a nasledovali Ho.

Štyria ľudia, dve dvojice bratov, ktorí sa ešte silnejšie prepojili spoločnou vierou, títo štyria ľudia boli odhodlaní sprevádzať Pána Ježiša ako otca, ba viac ako otca. Štyria kafarnaumskí rybári, štyria jednoduchí ľudia, z ktorých niektorí nevedeli čítať ani písať a správne

sa vyjadrovať, tých si povolal sám Pán Ježiš, aby spolu s nimi založil kráľovstvo, ktoré malo ovládnuť celú zem. Pre neho zanechali svoje lodky, ktoré toľkokrát spúšťali na vodu, toľkokrát priväzovali o breh, zanechali staré, obľúbené siete, ktoré im chytili toľko rýb, zanechali otca, rodinu... slovom, zanechali všetko len preto, aby nasledovali Ježiša, človeka, ktorý nesľuboval peniaze, ani pozemky a hovoril len o chudobe, láske a dokonalosti.

Hoci aj ostane ich duch drsný a nízky oproti duchu Majstra, hoci budú niekedy aj pochybovať a repať, hoci budú ťažko chápať jeho pravdy, poučenia a podobenstvá a nakoniec ho v najväčšej skúške opustia, predsa im všetko odpustí za úprimnú istotu a ochotu, s akou počúvali a poslúchali jeho prvé zavolanie.

Kto z nás, žijúcich dnes na zemi, by bol schopný nasledovať ochotu prvých učeníkov? Keby tak prišiel Spasiteľ k obchodníkovi a povedal by mu: "Zanechaj svoj obchod, pokladnicu" alebo k úradníkovi, aby zanechal svoje listiny alebo k profesorovi: "Zostúp z katedry, zanechaj knihy" alebo keby prišiel k robotníkovi a povedal mu: "Priateľu, odlož nástroje, opušť svoju rodinu, ja ti dám inú prácu, inú úlohu." Keby stretol boháča, nariadil mu, aby zanechal všetko, aby rozdal čo má, lebo u neho bude mať nespočítateľné množstvo pokladov, ktoré sa neničia ani nekazia. Keby sa nám tak Božský Učiteľ prihovárал, koľkí by sme ho na-

sledovali? Koľkí by sme za ním šli tak spontánne, tak nezištne, ako šli kafarnaumskí rybári?

Pán Ježiš však nepovolal obchodníkov, ani tých, ktorí sa prísne držia litery zákona a vedia naspať celé strany, ani tých, ktorí príliš lipnú na hrude, na svojej dedovizni. Nie náhodou si vybral svojich prvých nasledovníkov spomedzi rybárov. Veď rybár prežije väčšiu časť svojich dní na širšej vode a preto je to človek trpezlivý, vie čakať, neponáhla sa, rozprestrí svoju sieť a dôveruje v Boha. Voda má svoje rozmory a nepríjemné prekvapenia, nebezpečenstvá aj úskalnia. Rybár totiž nevie, či sa vráti s plnou loďkou alebo bez jedinej ryby, ktorú by podal na stôl svojej rodine. Odovzdá sa do Božích rúk, do Božej vôle, ktorý mu poskytuje hojnosť, ale aj nedostatok. Rybár je čistý na duši aj na tele, umýva si ruky vo vode a dýcha vzduch samoty a trpezlivosti.

K nasledovaniu týchto učeníkov sú v prvom rade povolaní tí, ktorí majú na starosti apoštolské Kristovo dielo, to znamená biskupi a kňazi. V širšom zmysle sme k apoštolskému dielu povolaní všetci. Preto sa chceme učiť od prvých učeníkov, čo je podmienkou nášho zdaného apoštolátu: predovšetkým jednoduchosť, pracovitosť a bezhraničná dôvera v Prozreteľnosť.

V jednej škole dostali deti úlohu: Koho mám najradšej a prečo? Malá Monika napísala: Pána učiteľa, lebo ma vyučuje, aby som nebola hlúpa... Aj prví uče-

níci oslovili Pána Ježíša, volali ho Učiteľ, Majster a oblúbili si ho viac, ako všetko pozemské, pretože pochopili, že ich učí nie obyčajným veciam, nie ľudskej múdrosti, ale vzdeláva ich ducha, aby boli schopní pre Božie kráľovstvo.

Prosme dobrého Spasiteľa, nášho Majstra, aby nám dal milosť, aby sme prilipli k nemu ako prví učeníci, aby sme sa k jeho dielu, k dielu šírenia jeho kráľovstva priložili s jednoduchosťou, pracovitosťou a neobmedzenou dôverou v Božiu Prozretelosť. Amen.

snímka: D. Dolinský

KATECHÉZA**Homília na 3. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša****Slovo pokánie znamená zmeniť správanie**

Drahí bratia a sestry, milé deti, opustili sme dnes na chvíľu svoje domovy, prácu, starosti, bolesti aj radosti na Božie volanie. Dobre cítime, ako nás to všetko chce spútať. Mohli by sme ľahko zabudnúť na to hlavné, na čo sa vlastne pripravujeme. Preto dnešná nedela tak dôrazne hovorí o Božom súde a o ľudskej kajúcnosti.

Pán Boh poslal proroka Jonáša do Ninive, aby tam kázal pokánie, tak ako sme to počuli v prvom čítaní. Ninive bolo veľké asýrske mesto. Obyvatelia boli pohania, veselo si užívali sveta a z hriechu si nič nerobili. Prorokovi Jonášovi sa ani nechcelo hovoriť. Myslel si, že to všetko bude zbytočné. Tri dni len prechádzal mestom a hovoril: „Ešte 40 dní a Ninive bude zničené!“ Ale stalo sa, čo neočakával. Obyvatelia Ninive tomu uverili, ľutovali svoje hriechy a úplne sa zmenili. A Boh im odpustil.

Keby takýto prorok prechádzal našou farnosťou, ako by to dopadlo? Asi by za ním bežala hromada chlapcov a robili by si z neho posmech. Nikto by na jeho slová nedbal. Horšie však je, že my nedbáme ani na slová samého Pána Ježiša, ktoré sme si mali možnosť dnes vypočuť: „Robte pokánie a verte evanjeliu!“

Počúvame to často a neradi. Ani nás nenapadne brať ich vážne. Obzeráme sa jeden po druhom. Obyvatelia Ninive mali čas štyridsať dní, ale uverili. My nevieme, koľko času nám zostáva, kým nás Pán Boh povolá k svojmu súdu. Môže to byť až o mnoho rokov, ale môže to byť už zajtra, a možno aj dnes. Tým skôr by sme sa

mali snažiť pokáním udržiavať svoju dušu čistú, aby bola stále pripravená. Ale čo to vlastne znamená robiť pokánie? Poviete si: ísť ku svätej spovedi. Veď jej sa hovorí sviatosť pokánia. Boh odpúšťa hriechy, keď sme si na nich spomenuli, ľutovali ich, sľúbili polepšenie a potom sa z nich vyspovedali. Nakoniec nám zostane vykonať ešte uložené pokánie a tým aspoň trochu vynahradiť svoje hriechy. Áno, je to pravda. Lenže to nie je všetko. Niektí si povie: Vyspovedám sa, niečo sa pomodlím a hotovo. A je taký, akým bol. Povedzte mi, deti, splnil tým povinnosť robiť pokánie?

Nie, to nie je pokánie, aké od nás Pán Ježiš žiada. Slovo pokánie znamená zmeniť správanie. Zo zlého na dobré. Presne tak, ako sme to počuli o obyvateľoch mesta Ninive. Nestačí len sľubovať polepšenie. Je potrebné sa o to poctivo snažiť. A pretože sme len úbohí, nestáli ľudia, musíme začínať každý deň znova, ale vždy pokročiť o krôčik ďalej. Musíme na to myslieť a naozaj chcieť byť lepší. A preto vy, milé deti, keď sa chystáte do postielky a začínate večernú modlitbu, spomeňte si, čo zlého ste v tento deň urobili, po prostu o odpustenie a povedzte si, v čom chcete byť zajtra lepší. Tak vám Pán Boh bude pomáhať, aby ste plnili jeho prikázania a žili, ako sa mu to páči.

Vyjadrenie: „Ja už iný nebudem“ je pre človeka zahanbujúce, tým skôr však pre kresťana. Pohania v Ninive vedeli, že sa môžu napraviť. Polepšili sa a zachránili sa. Lebo

chceli. Každý človek sa má naprávať a zdokonaľovať.

Ludstvo je nesené úsilím o zdokonaľovanie. V novinách prebehla správa o objave kamenných nástrojov v Libanone. Nástroje pochádzajú z doby asi pred 100 000 rokmi. Ako sa ľudstvo od tej doby zdokonaľovalo. Aké bohaté sú jeho vedomosti a všetky skutočnosti, ktoré človeka obklopujú, aká vyspelá je technika. Ako sa zdokonaľil spôsob bývania za posledných 30 rokov. Ako sa žilo pred šesťdesiatimi rokmi? A dnes? Staré domy sa opravujú a nové sa stále zdokonaľujú, byty sa stále vybavujú tým najmodernejším a najpraktickejším zariadením, aby sa bývalo čo najpohodľnejšie a najprijemnejšie. Ak dokáže človek zdokonaľovať veci okolo seba, prečo by nemohol napravovať a zdokonaľovať aj sám seba? Len treba chcieť a všetko sa dá!

Kresťanstvo k tomu človeka priamo núti. Neustále ho podnecuje k náprave a zdokonaľovaniu. Veď všetci poznáme výzvu zo Svätého písma: „Budte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec, ktorý je na nebesiach!“ To hovorí Kristus, ktorý o sebe hovorí, že prišiel naprávať, uzdravovať a zdokonaľovať. „Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov. Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí.“ Zlí ľudia od neho odchádzali napravení, chorí na duši uzdravení, dobrí zdokonalení. Colník Lévi, Zacheus, Samaritánka, hriešna žena, cudzoložná žena, apoštoli aj ostatní veriaci od neho odchádzali napravení, stykom s ním sa zdo-

konali a dozreli na veľkých svätcov. Kresťanstvo dáva človeku prostriedky k náprave a k polepšeniu života. Kto ich používa, oslobodzuje sa od zla a mravne sa zdokonaľuje.

10. januára 1895 zomrel v povesti svätosti Pavol Ginhac, ktorý sa narodil 31. 5. 1824 vo Francúzsku. Za mlada býval neposlušný a ľahkomyselný. Keď ho dali rodičia do výchovného ústavu, pretvaroval sa, že je chorý tak dlho, až pokiaľ neopustil ústav. Na misie, ktoré robili jezuiti, išiel iba z naliehania svojej matky a sestier, nie, aby zbožne počúval kázne, ale aby mal o čom vtipkovať v kruhu roztopašných priateľov. Ale Božie pravdy na neho asi predsa len zapôsobili a pohľad na veľký misijný kríž, ktorý niesol na konci misíí v sprievode bosý misionár, dovŕšil jeho nápravu a obrat. Vstúpil do rehole jezuitov a stal sa misionárom.

Holandan Pierre van Meer, spisovateľ, revolucionár, stúpenec Nietzscheho filozofie a rovnako tak aj jeho manželka čítajú knihy Leona Bloya. Stretávajú sa s ním a jeho živá viera odháňa neveru z ich srdc.

V roku 1931 sa dávajú pokrstiť a v roku 1933 vstupujú obaja manželia do benediktínskej rehole, kde už predtým dali aj svoje obe deti a do svojej smrti žijú ako mnísi. Otec biskup Tomášek rozpráva, že sa za svojho pobytu v Ríme v roku 1972 stretol s mladíkom, ktorý sa mu zveril, že sa dostal na zlé chodníčky, prepadol užívaniu narkotík a poznáním Krista bol zachránený, napravený a privedený k poriadnemu životu.

Kedysi dávno vysielali v televízii film Portrét Doriana Graya. Dorianov priateľ, maliar namaluje jeho krásny portrét. Pri pohľade na obraz zachváti mladíka smútok. Portrét zostane krásny, ale aká bude moja podoba o niekoľko rokov? Keby to bolo naopak, aby som sa ja nemenil, ale aby sa menil môj portrét. A toto pranie sa mu splnilo, odohráva sa to takto vo filme. Zatiaľ, čo jeho tvár ostala mladá a svieža, zlé Dorianove skutky zanechávali na tvári portrétu neblahé stopy. Jeho portrét a tvár zohyzovali. Prvý takýto čin bol napríklad, že pohŕdal dievčatom, ktoré miloval a aj ona jeho a keď ju ne-

chal, ona si vzala život. Čím páchal viac zla, tým bol obraz škaredší, až to Dorian nevydržal a portrét prebodol. Tým sám seba usmrtil.

Ale nepomohlo by to aj opačne? Pohľad na náš duševný portrét nás možno naplní hnusom a odporom. Ale napraviš sa, konáš dobro a tvoj portrét stráca škaredosť, skrásťuje sa. Keď Mária Magdaléna kľačala ako kajúcnica pri Ježišových nohách, farizeji mali pred sebou stále škaredý obraz hriešnice. Ona sa však napravila a jej portrét zažiaril láskou a krásou.

„V nebi je väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad 99 spravodlivými, ktorí nepotrebujú pokánie.“

Drahí moji, majme aj my radosť z nápravy zlých spolubratov, neukazujme na nich prstom. Aha, už mu treba kňaza, už ide do kostola, nie tak. Radujme sa, že náš pobludný brat sa už chytil pomocnej ruky Kristovej milosti. Dbajme, aby sa náš portrét stále skrásťoval, aby mohol raz zdobiť príbytok nášho večného domova. Amen.

snímka: D. Dolinský

KATECHÉZA

Homília na 4. nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Boh hovorí!“

Drahí bratia a sestry, milé deti, toľko vecí, názorov a predstáv na nás chce vplývať. Často pričádzajú aj vo veľmi príťažlivých podobách. Ale ak sú v rozpore s Božím slovom, sú nakoniec škodlivé, poučuje nás o tom štvrtá nedeľa po Zjavení Pána. Budme Pánu Bohu vďační, že nám stále dáva možnosť počúvať jeho slovo. Neexistujú však len vonkajšie prekážky, ktoré rušia Božie volanie. Omnoho dôležitejšie sú vnútorné, naše hriechy.

Práve ste počuli rozprávanie, ako Pán Ježiš vyhnal zlého ducha z posadnutého človeka. Musíme si to vysvetliť. Pred príchodom Božieho Syna na svet bolo ľudstvo v úbohom stave. Ľudia sa hriechom odtrhli od Pána Boha a Boh ich musel od seba odvrhnúť. Už viac neboli Jeho deťmi a stratili na neho nárok. Čí vlastne bol? Ničí, ale diabol, ktorý ich zvedol, si myslel, že jeho. Podľa toho si k nim zariadil svoj pomer.

My až žasneme, aké nemožné náboženstvá mali ľudia pred Kristom. Zostal v nich síce prirodzený sklon k náboženstvu, túžili po niečom vyššom, ale pôsobením diabla si navymýšľali všelijakých bohov a bohyne, pripisovali im ľudské vlastnosti, dokonca aj hriechy a činy. Áno, uctievali ich vo svojich chrámoch a dokonca nemravnosťou. Bol to smutný čas, smutná a temná doba ľudstva. Za týmito pohanskými bohmi sa vlastne škeril na ľudí sám diabol.

Potom prišla doba vykúpenia

stanovená Bohom. Medzi ľuďmi sa objavil Boží Syn v ľudskom tele, Pán Ježiš. Vy viete, prečo odišiel. Mal zvieť s diablom veľký boj na život a na smrť a vytrhnúť ľudstvo z jeho moci. Kto by sa čudoval, že zlý duch v tejto dobe len stupňoval svoju zúrivosť a že trýznil ľudí aj na tele, ako nám o tom rozprávajú evanjeliá. Takto trýzneným ľuďom hovoríme, že sú posadnutí. Akoby si ich diabol osedlal. Teraz rozumiete tomu, čo sme čítali, ako Pán Ježiš raz takého posadnutého vyslobodil z moci diabla, ako sa ten diabol bránil a kričal: „Ježišu, prišiel si nás priviesť do skazy?“ a ako Pán Ježiš rozkázal: „Už ani slovo a von z neho!“ Diabol s ním ešte naposledy zalomcoval a potom s veľkým krikom z neho vyšiel. A keď to ľudia na vlastné oči videli, chveli sa hrôzou a potom si po celom galilejskom kraji rozprávali, že Pán Ježiš nie je obyčajný učiteľ, pretože učí ako ten, ktorý má skutočnú moc.

Dnes žijeme už v inej dobe. Pán Ježiš svojou smrťou diabla premohol a ujal sa ľudstva ako svojho vlastníctva. Teraz patríme jemu a skrze neho Otcovi. Avšak nesmieme zabudnúť, že sme ešte stále na zemi a že každý má možnosť znovu sa postaviť proti Bohu a slobodne sa môže pridať na stranu porazeného diabla. Lebo až na konci sveta bude diabla moc úplne odstránená a on už nebude môcť nikoho zvädzať.

Ja vám teraz poradím, čo máte robiť. Pridajte sa úplne k Ježišo-

vi Kristovi. Úplne sa mu odovzdajte. Ak sa ho budete držať, nemusíte sa diabla báť. Diabol je ako priviazaný pes. Ak sa od neho držíš v úctivej vzdialenosti, neublíži ti, keď pôjdeš k nemu, uhrýzne ťa. Držte sa všetci Pána Ježiša. Pod Jeho ochranou sa nemôže nikomu nič stať. Pevne verím, že ste pochopili a že ste sa tak tiež rozhodli vyvarovať sa nebezpečenstva. Nerobte žiadne hriechy, buďte verní svojmu Pánovi, svojmu Bohu. On to s vami myslí dobre, najlepšie. Diabol za vás predsa netrpel, ani za vás nezomrel. Pán Ježiš áno. Tým dokázal, že vás má nesmierne rád.

Ústredná myšlienka dnešného Božieho slova je: „Boh hovorí!“ Hovorí k nám skrze prorokov, skrze svojho Syna. Ale možno si povieš: Možno hovoril, ale teraz mlčí. Mlčí ku všetkému, čo sa teraz deje. Preto sa čoraz viac rozvíjajú úvahy o mŕtvom a mlčiacom Bohu. V knihe Alberta Camusa „Mor“, lekár hovorí: „Boh svetu nevládne, nestará sa o neho, mlčí. Svetu vládne smrť. Preto sa nestarám o Boha v nebi, ktorý mlčí ku všetkému, ale radšej sa púšťam do boja so smrťou, ktorá tu vyčína a panuje.“ Na túto výčitku odpovedal biskup Robinson vo svojej knihe „Boh je iný“. U nás vyšla táto kniha pod titulom Čestne o Bohu. „Ten mlčiaci, mŕtvy Boh je Bohom našich starých predstáv. BOH JE, ale je iný, ako si ho ľudia v minulom storočí vyfilozofovali.“

Boh nemlčí, on len inak hovo-

rí, inak ako my čakáme, preto ho nepočujeme. Takto sa to dialo už aj ľuďom v biblických dobách, nepoznali ho. Nepoznali ho ani jeho učeníci na ceste do Emauz. Nepoznali ho ani apoštoli na brehu jazera. Nepoznala ho ani Magdaléna v záhrade, myslela si, že je to záhradník. Nepoznal ho celý židovský národ, pripravovaný na neho po tisícročia, lebo prišiel na svet tak, ako chcel On a nie tak, ako to chceli a priali si ľudia. Ich predstava o Bohu bola jasná a presná, ale strnulá a nemenná. Boh, Mesias prišiel, ale bol iný a oni ho od-

mietli: „Čo dobrého môže pochádzať z Nazareta.“ Kristovi súčasníci, ktorí v neho uverili, museli byť hazardérmi. Museli sa vedieť vzdať svojich doterajších názorov a istôt. Museli byť ochotní zmeniť svoje zmýšľanie.

Sám veľký apoštol sv. Pavol bol tak presvedčený, že pozná svoje pravé náboženstvo, že ho pozná dokonale. Keď sa zrazu objavila novota, kresťanstvo, začal ho prenasledovať, tak sme sa to v našej škole neučili! Až keď sa stretol s pravým Bohom, bolo to ako blesk z neba, zistil, že všetko je iné, iné

ako bola jeho školská predstava.

Boh nemlčí ani dnes. Aj dnes ťa v tejto homílii oslovil, ale ťa aj vyzval. Je v tom riziko: Ak ho naozaj počuješ, rozbije to pohodlné predstavy, vyženie z teba zlého ducha zlých návykov.

Toto je začiatok novej cesty ľudstva k Bohu. Začíname tušiť nové, zatiaľ len tušiť: BOH JE! JE ŽIVÝ! Je väčší, ako sme si ho doposiaľ vedeli predstaviť. Keď toto pochopíme, zmení a obnoví to náš svet. Obnoví to aj teba, brat a sestra. Nebojme sa vydať na cestu do nášho Damašku. Amen.

snímka: D. Dolinský

KATECHÉZA

Homília na 5. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Beda mi, keby som nekázal evanjelium!“

Milí veriaci,
o vyvolení Pavla čítame v Skutkoch apoštolov: „Tento je nástrojom odo mňa vyvoleným, aby niesol moje meno pred pohanov a kráľov aj pred izraelských synov. Ja mu ukážem, koľko bude musieť trpieť pre moje meno.“ Sv. Pavol cíti toto poslanie ako Božie volanie, ktorému sa nemožno vyhnúť. Ak čítame Skutky apoštolov a jeho listy, cítime, s akou skutočnosťou a neúnavnosťou plnil toto poslanie hlásateľa evanjelia. Jazvy a rany na jeho tele, vnútorný nepokoj a starosti hovoria o tom, že mu Kristus Pán skutočne ukázal, koľko musí trpieť pre Jeho meno. Taktiež z úryvku z 1. listu Korinťanom, ktorý sme dnes čítali a v druhom čítaní sme počuli taký jeho vášnivý výkrik: „Beda mi, keby som nekázal evanjelium!“

Sv. Pavol založil mnoho kresťanských obcí a všetci kresťania boli jeho milované deti. Ale ako dieťa matky, ktoré jej dalo najviac starostí, má matka najradšej, tak mal Pavol rád svojich kresťanov v Korinte. Koľko mu len tí Korinťania dali starostí a súženia. Veď mesto Korint nebolo žiadne pokojné mesto pre penzistov. Bol to medzinárodný prístav, miesto zhromažďovania mnohých národov. Bolo tam plno barov a námorníckych krčiem, bolo tam najviac mravnej neviazanosti a rozpustenosti. A uprostred toho žijú kresťania, ktorí boli len nedávno ešte pohania a žili tiež ako pohania. A teraz sú stále ohrozovaní, sú stále lákaní, aby sa vrá-

tili k predošlému spôsobu života. Okrem toho sa v samotnej korintskej cirkvi stavia Pavlovi a evanjeliu najviac protivníkov: sú to ctižiadostivci a dobrodruhovia, ktorí prekrúcajú evanjelium a mätú ľud. Práve preto píše Pavol listy Korinťanom, z ktorých sa dva zachovali. Píše im naliehavé slová: „Beda mi, keby som nekázal evanjelium..., urobil som zo seba služobníka všetkých, aby som získal čím väčší počet ľudí. U slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Všetkým som sa stal všetko, aby som stoj čo stoj zachránil aspoň niektorých.“

Bratia a sestry, beda, keby nebolo hlásané evanjelium, keby doznelo. Musí byť hlásané aj v našich podmienkach, aj v našom svete. V tom veľkom svete, ktorý ľudia stále objavujú. Vo vesmíre, kde ľudia odhaľujú stále nové sily, odhaľujú stále nové tajomstvá, musí byť hlásané evanjelium o Bohu, ktorý je väčší ako všetko okolo nás, evanjelium o tom, že Boh je to najväčšie tajomstvo a predsa je nám najbližšie: „V ňom žijeme, dýchame a smel!“ Za tým všetkým čo vidíme, aj čo nevidíme, čo ľudia prenikli a čo ešte neprenikli, za všetkým stojí Boh. On všetko stvoril, riadi, zachováva a k nemu všetko smeruje. Aj v tomto podivnom čase, ktorý je plný protikladov, kde na jednej strane rastie sebedomie, že všetko dokážeme a so všetkým si poradíme, ale na druhej strane je priepasť úzkosti a strachu, kam speje svet. Práve v tomto čase

musí byť hlásané evanjelium o našom Otcovi, ktorý je na nebesiach.

Svet je stále rozdelený nerovnosťou a nespravodlivosťou, je stále rozožieraný nenávisťou, závisťou, sebeckvom a preto potrebuje, aby mu bolo hlásané evanjelium. Spomeňme si, že sme deti jedného Otca, všetci máme nielen hovoriť, ale taktiež aj prežívať slová: „Otče náš, ktorý si na nebesiach“ a všetci máme žiť v láske. Často sa dnes hovorí o konzumnej spoločnosti, kde chce každý len brať, užívať si a mať, ale nikto nechce dávať. Práve táto spoločnosť potrebuje, aby jej bolo hlásané Kristovo evanjelium, aby sme pamätali, že: „Blaženejšie je dať ako brať“ (Sk 20,5).

Takmer pred našimi očami sa rozpadá úcta k veľkému tajomstvu, že muž a žena majú byť Božími spolupracovníkmi na veľkom diele stvorenia tým, že majú dávať život iným, ďalším pokoleniam. Ustavične sa šíri duch, ktorý z tejto veľkej a svätej veci robí hru telesných pudov. Nie je potrebné obnoviť úctu k tajomstvu vzniku ľudského života, nie je dnes potreba, aby bolo hlásané evanjelium: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha?“ (Mt 5, 8)

Sv. Pavol bol povoláný k tomu, aby hlásal evanjelium a cítil to ako neúprosné naliehanie, ktorému nemožno ustúpiť, uhnúť ani doprava, ani doľava. A nie je každý z nás povoláný, aby na určitom mieste a určitým spôsobom niesol meno Ježiša Krista, aby niesol pred sve-

tom jeho evanjelium? Pán svojím učeníkom nikdy nesľúbil, že budú veľmi početní, alebo dokonca, že budú mať vo svete väčšinu. Hovoril im, že oni majú byť kvasom a to je niečo iné. Každý z nás má byť kvasničkou Božieho kráľovstva. Jeden spisovateľ napísal: „K vybudovaniu nového sveta by sme potrebovali o niečo menej architektov, ale trochu viac robotníkov.“

Každý pokrstený je povolaný,

aby bol robotníkom na stavbe Božieho kráľovstva. Každý má zachovávať evanjelium viery a zbožnosti, každý má žiť evanjelium lásky a pokoja, sebazáporu a obeti. V dnešnom evanjeliu čítame: „A uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchov.“ Kristovo evanjelium musí byť hlásané, aby znova uzdravilo naše choroby a vyhánalo zlých duchov. Amen.

snímka: D. Dolinský

Nebo

*Pýtam sa sama seba,
ako ďaleko je do neba?
Ani vták tam nedoletí,
iba slnko tak vysoko svieti.*

*Lúče tak k nám doliehajú
a sily nám dodávajú.
A keď sa za mraky schová,
čakáme,
kým ukáže sa znova.*

*So slnkom sa lepšie žije,
šťastný je aj ten,
kto Boha miluje.
On nám tiež silu dodáva,
všetky prekážky
zdoľávať nám pomáha.*

*Utiekajme sa v modlitbách
k nášmu Otcovi,
On nám
bránu nebeskú otvorí.
A keď do nej vojdeme,
pokoj v duši nájdeme.*

Marta Pacovská, Široké

Rozhovor

Martin Štieber, rektor UPC Dr. Štefana Héseka v Prešove

Tento rozhovor s rektorom Univerzitného pastoračného centra v Prešove som urobil ešte v septembri minulého roka, keď bol slávnostným kazateľom na odpuste v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline.

Duchovný otec, predstavte sa nám, prosím. Odkiaľ pochádzate?

Pochádzam z Krásnej Lúky. Je to dedina nad Sabinovom. Monika Kandráčová, Ondrej Kandráč tam majú korene „v dzedzine“, stále sa k nim hlásim.

Poznal som odtiaľ pána starostu Jožka Bujňáka. Má syna kňaza.

Je zo Šarišských Draviec, ale sme jedna farnosť. Tam som vyrastal od detstva.

Kolko máte súrodencov?

Sme veľká rodina. Sme deväti súrodenci, som najstarší. Sme ôsmi bratia a máme jednu sestru, predposlednú. Po siedmich bratoch sa narodilo dievčatko, po nej ešte najmladší brat.

„Prihrejem si polievocku“. Nám sa po dvoch synoch a dvadsiatich rokoch narodila dcéra. Taká

snímka: M. Magda

princezná...

Máte tzv. dvojgeneračné deti.

Nemôžem zostarnúť, lebo ešte mám školopovinné dieťa.

Presne. Keď bol najmladší brat prvákom na základnej škole, 22-ročný rozdiel a oco išiel na stretnutie po 30-tich rokoch od maturity, tak všetci utrápení, sivé hlavy: „Jak tote našo dzeci 30-nici budu žic?“ A oco: „Ja riešim rodičovské, či ceruzky zastrúhané, kde je žiacka knižka, atď.“ Človek musí byť večne mladý. Budúcnosť, to je dôležité.

Odkiaľ pochádzajú rodičia?

Ocko je priamo z Krásnej Lúky, mamka je od Giraltovciev, rodená Sočufková. Mój strýko je František Sočufka, jezuita, máme v rodine

kňaza. Keď som mal sedem rokov, strýko bol tajne vysvätený kardinálom Korcom v r. 1986 v Petržalke. V r. 1988 emigroval do Talianska. Keď sa v r. 1990 situácia uvoľnila, mal primície. Na primičnej slávnosti bola prvá otázka: „Nechceš byť kňazom?“ Túžba vo mne.

Základná škola...

1.- 4. ročník základnej školy som chodil v Krásnej Lúke, potom do Šarišských Draviec. Chodil som na cirkevné gymnázium Tomáša Akvinského v Košiciach. Potom kňazský seminár. Zmenil som len ulicu.

Vráťme sa k primiciám a k tomu prvému uvedomeniu si volania. Bolo nejaké špeciálne?

Bolo to otázka, ktorá vznikla nejakým spôsobom. V človeku pod-

ľa rôznych možností, okolností, detstvo, tínedžer, dospievanie, tá otázka nejak rezonovala čím ďalej, tým viac. Stalo sa to túžbou. Niečo, čo je hlboko v človeku, že som tým žil. Aj popri zbožnosti som miništroval u nás v kostole. Človek ide s duchom Cirkvi, ako sa to žije, ale vnútorná vec, rezonuje to čím ďalej, tým viac.

Prijali ste to? Človek to v sebe nosí?

Premýšľal som nad tým. Keď sa niekedy k tomu vraciam, keď sa ma mladí v UPC na to pýtajú. Skôr by som povedal, kde sa rodí povolanie. Jedna vec je to, čo v sebe prežívam. Druhá vec je, že oco s mamou sa zoznámili na púti Varšava - Čenstochová v r. 1980. Boli z rôznych kútov východného Slovenska. Dostať sa na takúto púť vtedy znamenalo, že musím podniknúť nejaké kroky - „obalamutiť“ tento systém, dostať sa na „tajňáka“ do Poľska. Išla tam skupina 500 Slovákov z Varšavy do Čenstochovej. Oco s mamou sa zoznámili v tejto skupine. Sledili za nimi eštebáči. Tam sa rodičia spoznali. Preto sa pýtam: kde sa rodí povolanie? Začul som túžbu. Ale ono sa rodí oveľa skôr, ako by si človek dokázal predstaviť. Niečo, čo presahuje samotnú dimenziu, že ja v sebe niečo cítim.

Máte aj brata kňaza. Je od vás starší alebo mladší?

Je odo mňa mladší o tri roky.

Ktorý ročník?

Som ročník 1982, brat je o tri roky mladší, medzi nami je ešte jeden „brácho“, potom ide on. Keď príde, tiež bude rozprávať. Neviem, či som neprezradil, ale nevedí.

Ako ste povedali, kdesi to začína. V živote niektorých kňazov príde niekedy také "seknutie" a odra-

zu... Predpokladám, že s prijatím do seminára ste nemali problémy, lebo to už boli slobodné roky...

Do seminára som išiel v r. 2002. Tým, že som chodil na cirkevné gymnázium, býval som na internáte u jezuitov, lebo gymnázium nemalo internát pre chlapcov, ktorí tam študovali. Bola to kvázi príprava, lebo som tam prišiel do kontaktu s ďalšími jezuitmi. Mali tam nastavené pravidlá, vychovávateľmi nám boli bohoslovci – jezuiti, ktorí sa chystali na kňazstvo a mali pastoračnú prax. Boli pri nás, mali dávať na nás pozor, boli v študijnom procese formácie. Bolo o to viac zaujímavé, že som mal možnosť vnímať ich, viesť s nimi debaty na tému povolania, keď prišiel na to čas. Byť s nimi neformálne, bolo to pre mňa veľmi povzbudzujúce prostredie.

Kolko vás vtedy bolo?

Keď sme nastúpili do seminára, bolo nás 120. Boli to silné ročníky, teraz je to iné. Teraz je v seminári 30 bohoslovcov. Z ročníka sme boli vysvätení štrnásti. Od r. 2002 – 2009, šesť rokov štúdium a rok prax. Po treťom ročníku sme mali prerušiť a ísť niekde na prax.

Kde ste boli na praxi?

Bol som so slovenskými saleziánmi na misii v Rusku v Jakutsku v mestečku Aldan, Jakutia, republika Sacha Jakutia. 500 kilometrov od Jakutska na juh je mestečko Aldan. Bol som tam rok, dvanásť mesiacov v kuse. Zažil som Rusov, Lotyšov, Litovcov, Poliakov, sú to potomkovia ľudí, ktorí sa tam prisťahovali. Chodili sme medzi domorodcov, Jakutov, do dedín, bolo to misijné. Jakuti sú domorodé národy Sibíri, úplne iná kultúra. Bol to veľmi silný rok, ktorý som tam zažil. Bola to veľmi dobrá skúse-

nosť. Z nášho ročníka v seminári sme boli každý na nejakom extrémnejšom mieste. Iba štyria zostali na Slovensku, dvaja boli v diecéze, zvyšok sme boli „rozlezení“ v rôznych pastoračných centrách od Čiech až po Washington. Z druhej strany bol spolužiak v Kazachstane, ja som bol na Sibíri, ďalší bol v Taliansku. Keď sme sa potom zišli v seminári, partia, bolo to krásne. Bolo to, ako keď sa apoštoli vrátili ku Ježišovi a rozprávali, čo zažili. Mali sme si čo povedať a myslím, že nás to ako ročník stmelilo o to viac. Zažili sme Cirkev v mnohých farbách a v mnohých národoch, v mnohých kultúrach.

Neprišli slabé chvíľky?

Boli, lebo krízy prídu vždy. Nejak sa to dalo prekonať aj skrze to, že sme boli dobrá partia v ročníku. Mali sme dobrých duchovných vodcov. Dalo sa ísť vyrozprávať sa.

Kto to bol?

Špirituálom bol Janko Jenčo, otec Jozef Gnip, rektorom v seminári bol Jozef Ondovčák, predtým bol Anton Konečný, menili sa. Boli to aj profesori, ktorí nás učili - Jozef Leščinský, veľký učiteľ Starého zákona. Vštepili nám lásku k duchovným veciam, k Svätému písmu. Keď prídu krízy, dajú sa prekonať. Riešil som krízy, chvála Bohu, nejak sa to zvládol. Nechceme sa však chváliť.

Primície...

Primície boli v r. 2009 v Krásnej Lúke. Potom som nastúpil na prvú kapláňku do Sobraniec. Netušil som, kde to je. Je to druhý koniec diecézy, 150 km od domu, šikmo po diagonále cez diecézu. Farárom tam bol Ján Švec-Babov. Bolo zaujímavé, že som bol kaplánom pri kňazovi, ktorý v čase, keď sa zoznámili moji rodičia v r. 1980,

snímka: D. Dolinský

bol ďalším zo Slovákov, ktorí tam putovali. Bola to banda, "mafia". Keď som k nemu prišiel, poznal mojich rodičov. Bolo to perfektné, zaujímavé. Keď som bol kaplánom na sídlisku 3 v Prešove, tam bol farárom, dekanom Jozef Dugas. Svojho času bol farárom vo farnosti mojej mamky a sobášil ich, aj mňa krstil v Kračúnovciach. Dostal som sa k nemu za kaplána. Bolo to zaujímavé.

Duchovného otca poznáme. Bol tu v Širokom farárom, keď sme boli filiálkou. Donedávna sme mu posielali časopis.

Farností bolo viac. Vymenujte...

Dva roky v Sobranciach, rok v Sečovciach, v Košiciach KVP dva roky, Prešov sídlisko 3 tri roky, Veľký Šariš dva roky, potom štyri roky UPC v Košiciach a teraz od 1. júla UPC v Prešove ako univerzitný kaplán.

Popíšme funkciu rektora...

Znie to tak vznešene. Odborne sa nazýva rektor Univerzitného pastoračného centra (UPC) a neoficiálne univerzitný kaplán. Mám na starosti pastoraáciu univerzitnej mládeže v Prešove.

Kolko ich je?

Prešovská univerzita, je tam do 10 000 študentov. Košice majú

viac, okolo 18 000 až 20 000, Prešov má o polovicu menej. Duchovne ich doprevádzať, vytvárať pastoračné programy pre študentov, ktorí bývajú na internátoch, ktorí dochádzajú do Prešova, aby človek nerástol len vo svojom odbore, ktorý študuje, ale aby dorástol aj duchovne. Lebo často sa dejú vážne zmeny v živote práve na vysokej škole. Hľadajú si životných partnerov, robia vážne životné rozhodnutia. Mnohí sa obrátia počas štúdia na vysokej škole, niekedy mnohí stratia vieru, tam sa to profiluje, tam je zlomový bod. Chcem vstupovať prá-

ve do týchto vecí. V podstate nápad vznikol kedysi v diecéze v 90. rokoch. Prvým „pionierom“, priekopníkom bol otec Pavol Hudák v Košiciach. Za tie desiatky rokov sa to tak spracovalo, že prešovské UPC oslávilo v tomto roku 20 rokov existencie. Duchovne doprevádzať študentov, sprostredkovať im odbornejšie veci, čo sa týka života v Cirkvi, názorov, hodnôt, zakorenenia v kresťanských hodnotách. A sprostredkovať im ešte jednu vec – aby vedeli, že s kňazom sa dá komunikovať. Keď raz budú vo svojich farnostiach, v svojich spoločenstvách, aby boli spolupracovníkmi v Cirkvi, nielen profesionálne vzdelanými ľuďmi, ale aj ukotvení v Cirkvi.

Mládež nemá možnosť prísť do kontaktu s duchovným otcom. Vzniká hraničný priestor, ktorý je „pooraný“, boja sa cez to prejsť bližšie ku kňazovi...

Dnes je presne o tom, o čom hovorí aj pápež František: vyjsť na perifériu. To je jedna z periférií – treba vyjsť, do prostredia treba nejakým spôsobom oslovit.

Kde máte priestory?

Prešovské UPC prechádza vážnou rekonštrukciou, pretože po covide sa nepodarilo „prebrať študentov k životu“. Pán biskup urobil personálne zmeny. Nazval som to, že som „krízovým manažérom“. Mojou misiou je niečo ako vzkriesenie Lazára. Prídem k hrobu. „Pane, veď už páchne.“ „Odvalte kameň, ideme vzkriesiť Lazára“. Dúfam, že aj Lazár, aj keď mŕtvy, je v hrobe. Môže sa stať, že tam nemusí byť. Takže toto je misia, ktorú mám pre sebou od 1. júla - vstúpiť medzi študentov, znovu „rozprúdiť“ vzťahy, spoznávať ich, aby sa oni spoznávali me-

dzi sebou, aby začali vytvárať UPC. Je to o študentoch.

A priestor?

Doteraz sme boli na boli na Metodovej ulici 1, smerom ku Konštantínovej, ku gymnáziu.

Kedysi tam boli saleziáni...

Teraz budeme v Katolíckom kruhu, kde vznikalo pôvodné UPC na Jarkovej 77. Stahujeme sa v tomto akademickom roku.

Nepomýšľate niekde blízko internátov?

Rozmýšľali sme, vznikali všelijaké projekty. Nedá sa to realizovať pre majetkové veci. Mám pozitívnu skúsenosť z Košíc. Tam sme boli na Krmanovej ulici, z druhej strany na Rooseveltovej, blízko bývalého hotela Slovan. Študenti tam nemali problém prísť. V pastoračnom centre mali vyhradený jeden večer, väčšinou vo štvrtky, nemali problém prísť z internátov z Jedlíkovej dolu do centra. V rámci randenia, príjemnej prechádzky vozenia sa v MHD-ke. Študenti sú dobrodruhovia. Keď je tam vzťah, keď je láska k UPC, tak prídu.

Pýtam sa, lebo som bol na Katolíckej univerzite v Ružomberku, tam majú všetko vo svojich priestoroch. Čo sa ešte spýtať?

Idem behať maratón v Košiciach. Mám odbehnutých 13, teraz je 14-ty. Fandím bežcom, aj otcovi Gombitovi. Teraz som sa sťahoval, nikdy som sa nezačleňoval do týchto aktivít, treba na to čas. On má na to, veci, ktoré si dokáže zariadiť. Venujem sa aj atletike.

Odkaz pre našich čitateľov - Spektrum začína 24. ročník. Je spojivom najmä medzi tými, čo sú doma a nemôžu chodiť do kostola. Bola to myšlienka od začiatku, aby sa Božie slovo dostalo do kuchyne, na stôl. Skúste tých "na-

šich" povzbudiť...

Narodenie Panny Márie je otvorením pre budúcnosť, každý nový život je otvorením sa pre budúcnosť. A narodenie Panny Márie je presne o tomto: nielen o tom, že sa niekde narodilo nejaké dievčaťko, ale s každým narodením nového človeka sa otvárame budúcnosti, i keď ju nepoznáme, je neistá. Keď vstúpime do toho s vierou, vtedy Boh dokáže pretvárať, robiť krásne veci, len sa netreba báť. Takže narodenie Panny Márie nás učí tejto skúsenosti - byť otvorení pre budúcnosť. Je to biblicky viac podchytené pri prvých postavách. Keď sa má narodiť Noe, je tam tiež napísané, že jeho narodenie potešilo mnohých. Keď si prejdete biblický rodokmeň po Noeho, v knihe Genezis 4., 5. kapitola, v podstate všetky rodokmene smerujú k tomu, že všetci sa dožijú narodenia Noeho. Stačí, že ho vidia. Potom je narodenie Abraháma, to isté. Pred Abrahámom je 10., 11. kapitola, rodokmeň, ktorý smeruje k narodeniu Abraháma, keď prátocovia nezomierajú, kým ho nevidia. Je to tak krásne v grafe, že jeho narodenie znovu poteší mnohých, lebo je to zlomová osobnosť. A Panna Mária je to isté. Jej narodenie poteší mnohých. Potom je narodenie Pána Ježiša. Simeon a Anna ho uvidia. Je jedno, koľko majú rokov, 80, 90 či 120, čísla nie sú dôležité. Dôležité je, že videli budúcnosť, uvideli niekoho, kto prichádza. To je dôležité - žiť nádejou stále, v každom veku. Že Pán Boha dáva budúcnosť z detí, lebo aj z nich sa raz majú stať svätí.

Krásne!

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: A. Blizmanová a M. Magda

"A čo bolo potom...?"

Keď bola moja dcéra malá, často sa ma po prečítaní rozprávky pýtala: „A čo bolo potom, mami?“ Viete, zvyčajne každá rozprávka končí slovami: „...a žili šťastne, až kým nepomreli“, alebo „...a zazvonil zvonec a rozprávke je koniec...“ Lenže ju to akosi neuspokojovalo, vždy chcela vedieť, čo bolo s princeznou alebo s kráľom potom, ako žili ďalej. A aby som uspokojila jej detskú fantáziu, vymýšľala som si príbeh rozprávky ďalej.

Aj nám sa vianočné obdobie akosi rýchlo skončilo, stromček je už uprataný a spolu s ozdobami čaká na ďalší rok. Betlehem už tiež odpočíva v krabici a akoby sa tá krásna rozprávka Vianoc skončila. A Evanjelium? Vieme, že Jozef a Mária šťastne unikli pred krutým Herodesom do Egypta, predtým ešte obetovali dieťa Ježiša Bohu v chráme. Aj Simeon spokojne skonštatoval: „...teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka v pokoji, podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu...“ Traja mudrci už isto v svojej domovine porozprávali o svojom nezvyčajnom putovaní za hviezdou a nádherným dieťaťom, ktorému sa poklonili. O Ježišom detstve sa ešte z evanjelia dozvedáme, že hneď ako im to bolo anjelom odobrené, sa z Egypta vrátili do Nazareta, kde ďalej spokojne žili. Potom je tam ešte jedna udalosť z jeho života, keď Ježiš spolu s Máriou a Jozefom putovali do jeruzalemského chrámu na sviatky, kde sa rodičom síce stratil, ale to len preto, že bol v dome svojho Otca. Aj keď v evanjeliu to nemáme zaznamenané, možno to už bolo po obrade Bar micva, ktoré prijímal každý židovský chlapec, ktorý dosiahol vek 13 rokov. Po náboženskej stránke tak dosiahol dospelosť a bol prijatý za plnoprávneho člena náboženskej obce. Odvtedy smel nosiť Talit – modlitebný plášť a Tfilin – čiernu škatuľku, v ktorej je uložený zvitok z Tóry a ktorá sa nasadzuje na hlavu pri modlitbe a remienkom sa uväzuje okolo ruky.

Potom o celom období mladého veku Ježiša až do jeho 30 rokov, kedy začal verejne kázať a učiť, nevieme z evanjelia nič.

Nie, nebojte sa, nebudem si teraz vymýšľať z Ježišovho života nejaké historky, ale určite ako rodina, ba svätá rodina žili príkladným životom, plným lásky a porozumenia, pretkaným každodennou prácou a modlitbou. V ich živote nebolo navonok nič nápadné. Evanjelista Lukáš nám hovorí o tom, že Ježiš sa vzdržoval v múdrosti, veku a obľube u Boha i u ľudí. Znamená to, že sa pripravoval a tento čas využíval na prehĺbenie svojho vzťahu s Otcom, aj s ostatnými ľuďmi.

Nevieme presne povedať, čo všetko sa udialo za tie roky skrytého Ježišovho života a myslím si, že to nie je vôbec podstatné. Podstatné je, aby sme spolu s vianočnou výzdobou neodložili aj svetlo Evanjelia, ktoré sme dostali ako ničím nezaslúžený dar, ako veľkú milosť. Panna Mária v svojich posolstvách neustále opakuje, aby sme každý deň začínali a končili slovami evanjelia. Dajte Sväté písmo na viditeľné miesto vo svojich rodinách, čítajte ho a tak sa Ježiš znova narodí vo vašich srdciach i rodinách. Ona hovorí, že každé ľudské srdce sa stalo betlehenskou maštálou, kde sa narodil jej Syn. Tou betlehenskou maštálou, v ktorej sú miesta nášho srdca, ktoré sú nepríjemné, temné, ranené, plné otázok, pochybností, strachu a starostí.

Ak to všetko odovzdáme Ježišovi, on sa s radosťou vo všetkom vždy znova a znova narodí. Ježiš je predsa Knieža a Kráľ pokoja. Pokoj je zmierenie s ním, s každým človekom a so sebou samým. Mnohé srdcia sú z tvorené pre pokoj, ale môžu sa otvoriť! Našou modlitbou srdcom spolu s Máriou.

A čo bolo potom...? Potom sa pre nás Vianoce nemusia skončiť, keď farebné svietilka zhasnú. Potom môžu Vianoce pokračovať ako každodenné znovuzrodenie v modlitbe, v rozjímaní, vo svätom prijímaní, v pôste a v zriekaní sa sebeckva. Potom budú Vianoce v dennom darovaní sa druhým. Potom budeme môcť otvoriť svoje srdcia pre pokoj, pretože pokoj je odpustenie, pokoj je Ježiš Kristus a jeho slová pokoja. Prosme neúnavne za ľudí (za našich blížnych), ktorým tak zúfalo chýba pokoj, ktorí síce volajú po láske, zmierení a odpustení, ale v ich srdci už niet miesta, pretože je tam nenávisť a zatrpknutosť a kopec ďalšieho neporiadku. Pretože ich srdcia ešte nespoznali Božiu lásku.

Mária, nauč nás uveriť v silu vytrvalej modlitby a pôstu a POTOM zavládne pokoj v našich srdciach, aj v rodinách. Tebe, ktorej tak veľmi leží osud rodín na srdci, ktorá otváraš svoje Nepoškvrené Srdce rodinám, aby sa ti zaslútili. Lebo, ako sama hovoríš v jednom zo svojich posolstiev: „Kam vojdem ja, odtiaľ odíde hriech, kde prebývam ja, tam je stále prítomná Božia milosť a svetlo. Kde ja bývam, tam prebýva so mnou čistota a svätosť.“

Martina Gondová

Klokočovská ikona Panny Márie

V septembri minulého roka prišiel na pozvanie J. E. Mons. Cyrila Vasiľa, SJ, arcibiskupa košickej eparchie štátny sekretár Vatikánu Pietro Parolin, ktorý v piatok 15. septembra navštívil Katedrálu Narodenia presvätej Bohorodičky, kde ho privítal košický eparcha, arcibiskup Cyril Vasiľ, SJ. Následne požehnal gréckokatolícke Centrum prijatia a prihovril sa ukrajinskej komunite. Navštívil aj Katedrálu sv. Alžbety v Košiciach, kde sa modlil večery.

V sobotu 16. septembra prišiel do Klokočova, kde po pešej procesii s ikonou presvätej Bohorodičky predsedal svätej liturgii Jána Zlatoústeho a požehnal nové pútnické centrum pri svätyni.

Mal som tú milosť byť pri tom a celú udalosť fotograficky zachytiť. Osobne som už dlhšie počul a vnímal Klokočovskú Pannu Máriu, lebo ku nej každoročne putujú gréckokatolícky veriaci. Klokočovská Bohorodička bola vyhlásená za patrónku východoslovenského regiónu, ktorý sa historicky nazýva Zemplín. Pri tejto príležitosti som mal možnosť zachytiť aj historický text, ktorý bol odovzdaný košickým županom druhému najvyššiemu mužovi Vatikánu J. E. Pietrovi Parolinovi. Jeho prepis Vám ponúkame v plnom znení.

(Poznámka redakcie: Štátny sekretár je titul predsedu vatikánskeho Štátneho sekretariátu, najstaršieho a najdôležitejšieho di-kastéria rímskej kúrie)

Klokočovská ikona Panny Márie

Košice 14. - 16. septembra 2023

Vo východnej časti Slovenskej republiky, v regióne, ktorý sa historicky nazýva Zemplín, sa na úpätí Vihorlatských vrchov rozlievajú vody „východoslovenského mora“ - Zemplínskej šíravy. Na jej severných brehoch sa nachádza malá dedinka Klokočov. Na jej okraji sa vypína veža gréckokatolíckeho chrámu Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktorý ukrýva jednu z najcudovnejších ikon Božej Matky. Drevený klokočovský chrám, kde sa nachádzal originál tejto ikony, nahradil v roku 1833 súčasný murovaný chrám.

V politickom, sociálnom a náboženskom chaose 17. storočia sa na území severovýchodného Uhorska, na teritóriu vtedajšej Mukačevskej eparchie, v roku 1670 v pôvodnom drevenom chráme v Klokočove prvýkrát objavuje fenomén slzenia ikony Presvätej Bohorodičky, ktorý sa neskôr zopakoval aj na iných miestach. Veriaci zhromaždení v klokočovskom chráme pri modlitbe si všimli, ako z očí Božej Matky na ikone vytekajú slzy. Správa o tejto zázračnej udalosti sa rýchlo rozšírila a tak sa na túto udalosť prišli pozrieť aj vojaci. Keď jeden z vojakov prerezal tvár Božej Matky, slzenie sa zmenilo na plač. Neskoršia pieseň o klokočovskom obraze uvádza, že vojaci drevený klokočovský chrám podpálili, ikonu zobrali a tak sa začalo jej putovanie. V Prešove ju vojaci predali mestskému magistrátu. Odtiaľ sa dostala do rúk Žofie Bátoriovej, ktorá ju ako majetok z jej panstva vzala na Mukačevský hrad a dala ju bohato vyzdobit' zlatom a drahokamami. Odtiaľ ikona putovala s Helenou Zrínskou do Viedne, odkiaľ si ju neskôr vzala do svojho tureckého exilu. Ako rodinný klenot a spomienku na matku nechal František II. Rákoci ikonu preniesť naspäť na svoj hrad do Mukačeva. Po jeho ďalšom neúspešnom povstaní sa stopy po ikone strácajú v maďarskom Sárospataku. Podľa posledných výskumov je možné, že mohla byť nakoniec prenesená za hranice Uhorska. Dodnes by mala byť uctievaná na bývalých majetkoch Františka II. Rákociho v meste Jaroslav v Poľsku. Úcta ku klokočovskej ikone Presvätej Bohorodičky na našom území nezanikla, ale prežívala v povedomí veriacich. O tom svedčí Esterházyho preklad diela Atlas Marianus z roku 1696, ale hlavne Kamiensky spevník z roku 1734. Poznajúc význam a hodnotu klokočovskej ikony si magistrát mesta Prešov vyžiadala z cisárskeho viedenského dvora jej navrátenie.

Namiesto originálu do Prešova priniesli jej kópiu, ktorú mestu odovzdali cisársky komisár Ján Neuhold a michalovský gróf Ján Filip Stárai v roku 1769. Koncom 19. storočia kópiu získal prešovský biskup Ján Váli a umiestnil ju vo svojej kaplnke na biskupskom úrade. Keď sa Klokočovčania dozvedeli, že kópia ich ikony je v Prešove, požiadali biskupa Jána Váliho, aby ju vrátil do klokočovského chrámu. Ten dovolil v roku 1904 vyhotoviť jej kópiu do Klokočova. Odtedy sa Klokočov stal miestom pravidelných pútí nielen gréckokatolíckych veriacich. Po 2. svetovej vojne sa farnosť Mukačevskej eparchie, ležiace na Slovensku, dostali pod správu prešovského biskupa. Hrôzy vojny v ľudoch nanovo prebudili túžbu po Bohu a potrebu ďakovať za ochranu pred zlom. Všetky klokočovské odpusty po vojne sa až do likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v roku 1950 stali miestom stretnutia desiatícov pútnikov. Blahoslavený biskup Pavel Peter Gojdič v roku 1946 posvätil v areáli pútnického miesta novú kaplnku, zasvätenú sviatku Zvestovania. Blahoslavený biskup Vasiľ Hopko 6. júna 1948 slávnostne korunoval ikonu klokočov-

snímka: M. Magda

skej Bohorodičky a zasvätil pod jej ochranu celý národ. Bolo to prorocké gesto, lebo len niekoľko mesiacov predtým udalosti tzv. Víťazného februára viedli k zmene politického režimu. V roku 1950 boli Gréckokatolícka cirkev vo vtedajšom Československu násilne zlikvidovaná a v období rokov 1950 až 1968 spravovala klokočovskú farnosť a chrám Pravoslávna cirkev.

Úcta ku klokočovskej ikone sa v období útlaku a neslobody Gréckokatolíckej cirkvi preniesla až za oceán. Slovenskí gréckokatolíci v Kanade začali v roku 1955 sláviť na sviatok Zosnutia Presvätej Bohorodičky klokočovský odpust v meste Hamilton. Neskôr tu vznikla aj nádherná svätyňa s ďalšou kópiou klokočovskej ikony. Gréckokatolíci sa mohli vrátiť do Klokočova až v roku 1968. Správcami farnosti sa na viac ako 20 rokov stali redemptoristi a klokočovské púte sú v tomto období manifestáciou slobody právne legalizovanej, ale v skutočnosti len trpenej Cirkvi. Až rok 1989 priniesol úplnú slobodu a možnosť naplno rozvíjať pastoračné aktivity v Klokočove. V rámci desaťročia duchovnej obnovy od septembra 1991 do februára 1997 navštívila klokočovská ikona všetky farnosti Prešovského gréckokatolíckeho biskupstva.

Po vzniku apoštolského exarchátu v Košiciach, priameho predchodcu Košickej eparchie, sa Klokočov stal jeho hlavným pútnickým miestom. Pri príležitosti duchovnej prípravy na jubileum 350. výročia slzenia, nová kópia klokočovskej ikony od jesene 2018 opäť navštívila všetky farnosti Košickej eparchie. V nedeľu 16. augusta 2020 - v jubilejnom roku 350. výročia od zázračného slzenia - bol počas hlavnej púte zverejnený dekrét o pričlenení zvláštnym putom duchovného príbuzenstva klokočovského chrámu k Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme s privilegiom plnomocných odpustkov. Pri príležitosti tohto jubilea, vďaka spoločnej iniciatíve zástupcov miestnej samosprávy horného a dolného Zemplína i Gréckokatolíckej, Rímskokatolíckej a Pravoslávnej cirkvi, vyhlásila Kongregácia pre východné cirkvi v Ríme, Presvätú Bohorodičku z Klokočova za patrónku Zemplína a ustanovila na prvú októbrovú nedeľu sviatkov s titulom Pamiatka zázračnej klokočovskej ikony Presvätej Bohorodičky, patrónky Zemplína. Počas pastoračnej návštevy severotalianskej diecézy Casale Monferrato podpísal v nedeľu 7. júna 2021 vладыka Cyril Vasif, SJ spolu s Mons. Gianni Sacchi, miestnym diecéznym biskupom vyhlásenie o duchovnom príbuzenstve medzi mariánskym sanktuárom Crea a Klokočovom. Koncom júna 2021 bola klokočovská ikona, sprevádzaná veľkou skupinou pútnikov, prijatá pápežom Františkom v Ríme. Na sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla pri nej Svätý Otec slúžil svätú omšu vo vatikánskej bazilike. O niekoľko mesiacov neskôr, 14. septembra 2021, ju pápež František v Prešove korunoval počas svojej pastoračnej návštevy Slovenska.

Ahoj, deti!

Na začiatku môjho prvého príspevku by som chcela povedať, že som veľmi rada, že som bola oslovená pokračovať v písaní tejto rubriky. Verím, že články budete aj naďalej čítať s radosťou a že sa prostredníctvom nich aj naučíte, dozviete niečo nové.

Dúfam, že ste si cez sviatky oddýchli a načerpali nové sily do ďalšieho roka. Ani nevieme ako a Vianoce sú za nami. Všetka tá pohoda a oddych spojené s prázdninami sa pomaly vytrácajú a my sme sa opäť vrátili do školských lavíc.

S príchodom nového roka sa spájajú aj novoročné predsavzatia. Máte aj vy nejaké? Ak nie, tu je zopár tipov: pravidelne si prečítať aspoň pár strán z knihy, snažiť sa každú noc spať 8 až 10 hodín, viac sa venovať rodine a priateľom ako počítačovým hrám, nájsť si nový koníček, napríklad hru na hudobný nástroj, šport, kreslenie a pravidelne sa mu venovať a tak ďalej.

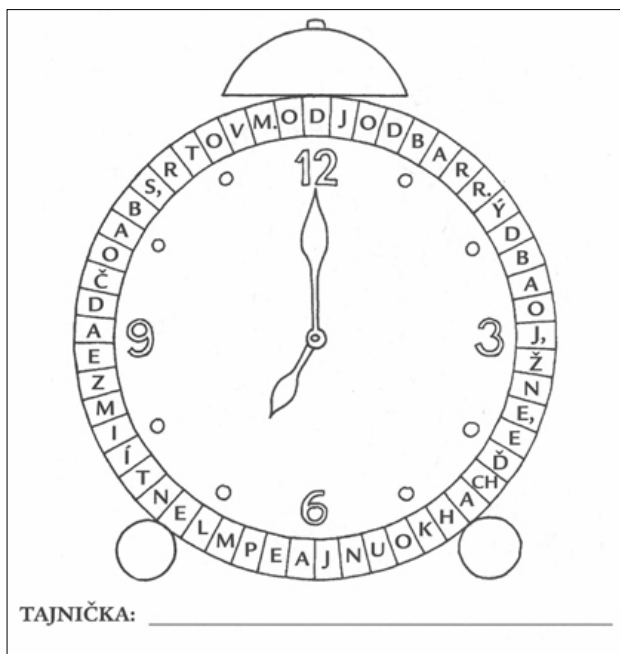
Svätica mesiaca – sv. Angela Mericiová

Narodila sa v roku 1474 v Taliansku. Rodičia je predčasne zomreli, takže ostala v pätnástich rokoch úplnou sirotou. V meste Salô sa stala členkou tretieho rádu sv. Františka Assiského. Chcela žiť hlbším náboženským životom: usilovala sa nasledovať sv. Františka v chudobe, často bola na sv. omši a pristupovala k sviatostiam. Neskôr mala videnie, kvôli ktorému sa rozhodla venovať sa výchove dievčat. Učila ich rôzne užitočné práce a vychovávala ich tak, aby z nich boli dobré kresťanské ženy a matky. Aby sa lepšie mohla venovať službe druhým, Angela sa zriekla manželstva; svoju lásku a vernosť obetovala Kristovi. Neskôr s ňou spolupracovalo už 12 mladých žien, ktoré boli základom budúceho rehoľného združenia. Za patrónku si zvolili sv. Uršulu, ktorá sa v tom období uctievala ako ochrankyňa mladých dievčat. Odtiaľ vzniklo aj ich meno – uršulinky. Angelu Mericiovú zvolili za generálnu predstaviteľku. Postupne sa uršulinky rozšírili do celého sveta. V 17. storočí prišli aj na Slovensko, kde pracovali takmer 300 rokov. Svätú Angelu Mericiovú si pripomíname v deň jej úmrtia – 27. januára.

Úloha: Z tajničky vylúštiš modlitbu. Začni od písmena D nad veľkou ručičkou. Postupuj ďalej v smere hodinových ručičiek. Zapisuj každé druhé písmeno. Keď budeš mať všetky písmená zapísané do tajničky, vznikne ti modlitba, ktorú sa môžeš modliť nielen na začiatku roka, ale aj inokedy.

snímka: D. Dolinský

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.
Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.
Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Dávať seba ako čistý dar

Boh nás s upozorňuje s otcovskou láskou, aby sme nežili podľa žiadosti svojho tela a nerobili, čo chce telo a myseľ (Ef 2,3). Hriechy vyplývajúce zo „smilstva, nečistoty a chlípnosti“ čiže predmanželské spolužitie, manželská nevera, homosexuálne úkony, pornografia, petting, masturbácia a iné hriechy nečistoty, zabíjajú lásku, prehľujú egoizmus a vedú k totálnej pyche. Boj o čistotu srdca môžeme vyhrať len vtedy, ak zostaneme spojení s Kristom prostredníctvom každodennej modlitby, sviatosti pokánia a Eucharistie. My však nebojujeme len proti svojej vlastnej žiadostivosti, ale aj proti silám zla a preto môžeme vyhrať len vtedy, ak bojujeme spolu s Ježišom. Vo svojom duchovnom denníku mystička Alícia Lenczewska spísala nádherné Ježišove poučenia o dozrievaní v čistej láske: „Dieťa moje, láska nie je vzájomná naviazanosť jedného človeka na druhého, ale sloboda a oslobodenie. Opravdivo milovať môžeme len vtedy, ak sme celkom slobodní od očakávaní a túžob, nielen od telesnej žiadostivosti, ale predovšetkým od duchovnej. Vtedy dávaš seba samého ako čistý dar, ak nechceš nič pre seba: nežiadaš uspokojenie, odmenu, vďačnosť ani náklonnosť. Len vtedy môžeš konať opravdivé dobro, pretože sa vtedy v tvojom srdci nerodí to, čo ničí predovšetkým teba a prostred-

níctvom teba aj iných. Vtedy sa v tebe nerodia výčitky, sklamanie, znechutenie, či možno aj posudzovanie iných, ktoré vedie k odsúdeniu a zavrhnutiu iných.“ Dozrievanie v láske sa nezaobíde bez každodennej námahy, bez sebazaprenia, disciplíny, askézy, vernosti a vytrvalého otvárania svojho srdca, aby nás mohla uzdravovať Ježišova láska, ktorú nám chce dávať práve skrze modlitbu a sviatosti pokánia a Eucharistie. Ježiš nás zároveň upozorňuje: „Dávajte pozor, pretože diabol používa ako zbraň napodobeninu lásky – špinavú, poškrvnenú lásku, pod povrchom ktorej sa skrýva len zlo a špina. Zato vaša zbraň má byť čistá a má z nej vyžarovať moja pravda a dobro. Jej žiara potom osvetlí temnotu a srdce naplní pokojom a čistou Láskou, Odovzdaj im moje upozornenie, aby namiesto svätej a čistej lásky, akú im chcem dať, neprijali “diabolskú lásku“, plnú egoizmu, závidi, žiadostivosti a pychy a aby nenahovárali sebe samým aj iným, že takáto láska je mojím dielom. Moja láska je tichá, obetavá, ochotná pomáhať. Nehľadá svoje záujmy, netúži po rozkošiach a teatrálnych gestách. Skúmajte svoje srdce, bďte a rozlišujte, odkiaľ sa rodia túžby vášho srdca a k čomu smerujú: ak k naplneniu vlastných potrieb – nepochádzajú odo mňa, ak k pomoci a starostlivosti o iných – ich pôvodcom som Ja. Dávajte pozor,

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

aby ste moju lásku nevymenili za náhradu, ktorú nájdete v cudzom náručí. Budte rozumní, aby vaše správanie nebolo pohoršením a provokáciou pre iných, ktorí nechápu, pretože som im nedal takéto svetlo. Nevyvyšujte sa, pretože nevíte, aké povolanie majú iní a koľko svetla som im dal. Nerobte sa svätými, lebo to je diabolské pokušenie. Svätosť dávam ja a dávam ju svojim deťom, ktoré kvôli mne zabudli na seba a netúžia po ničom pre seba. Dávam ju tým, ktorý podobne, ako som to ja urobil pre vás, dokážu s láskou a pokojom znášať prenasledovanie a pokorenie na moju slávu. Budte opatrní, pretože diabol obchádza ako ručiaci lev a hľadá, koho by zožral.“

V láske treba hľadať rozumnosť a správnu mieru. Pán Ježiš nám vysvetľuje, ako si máme navzájom prejavovať lásku: „Lásku možno prejavovať všemožne. Treba vedieť komu, kedy a ako, bez obmedzení môžeme lásku prejavovať srdcom, ak nás k nej pobá-

da dobro druhého človeka.

Ježiš ťa chce naučiť milovať čistou láskou a preto ťa prosí, aby si sa každý deň otváral Jeho láske. Pre neho neexistujú beznádejné situácie, preňho neexistujú otroctvá a hriechy, z ktorých by nás nedokázal oslobodiť.. Treba mu len bezhranične dôverovať a odovzdať mu svoje srdce, aby ho mohol uzdraviť. Vrhni sa teda do náručia jeho lásky a odovzdaj mu všetky svoje hriechy, slabosti a náklonnosť k zlu. Budme trpezliví, lebo uzdravenie a duchovná premena si vyžadujú čas, pokoj a vytrvalosť. Ježiš Kristus ťa určite uzdraví a naučí ťa milovať, ak mu to každý deň dovolíš a nikdy sa neznechutíš! Ak padneš do smrteľného hriechu, choď hneď na spoveď.

Takto sa naučíme byť pokornými a uvedomíme si, že bez Ježiša a vytrvalej modlitby nedokážeme urobiť nič dobré. Ak zanedbávaš modlitbu a nechce sa ti vstať z každého ťažkého pádu vo sviatosti zmierenia, si ešte v zajatí pýchy. Ak sa vzdáš, prestávaš bojovať o čisté srdce a nechceš dovoliť Ježišovi, aby ťa uzdravoval a učil milovať, takisto si ešte v zajatí pýchy.

ilustračná snímka: M. Magda

Kecharitomene

16. Panna Mária - sprostredkovateľka v utrpení

Sestra Lucia z Fatimy kedysi povedala, že najviac ju bolí to, že na svete je toľko zbytočného utrpenia, ktoré vyvoláva diabol, lebo on je vždy jeho pôvodcom. Zbytočné utrpenie je každé utrpenie, ktoré sme neodovzdali Bohu – nášmu najlepšiemu Otcovi tak, že sme ho nespojili s krížom a utrpením Ježiša Krista. Utrpenie, ktoré sme neodovzdali Bohu skrze Máriine ruky, je zbytočné utrpenie. Vyvoláva len vzburu voči Bohu a je prameňom obvinení na Jeho adresu za to, že je necitlivý, že je strašným tyranom, že je nelútostným katom a že je dokonca Satanom, ktorý spôsobuje utrpenie.

To najhoršie obvinenie, aké môžeme vzniesť voči nášmu najnežnejšiemu Otcovi v nebi, je to, že On je pôvodcom utrpenia, pre ktoré je nám v živote tak ťažko! Nikdy to však nie je pravda. Lebo Boh je nekonečná láska, nekonečné milosrdenstvo, nekonečná dobrota a nekonečná neha.

Preto vám chcem teraz navrhnúť krátku, ale neobyčajne dôležitú modlitbu, lebo riadi určitú oblasť našej duchovnosti. Nech sa stane pevnou súčasťou vášho všedného života. Modlite sa ju tak často, ako len môžete, dokonca aj vlastnými slovami:

„Nebeský Otče, zriekam sa klamstva, že Ty si pôvodcom utrpenia vo svete. Zriekam sa toho klamstva, ktoré trápi moju myseľ, ktoré mi nedá pokoj – že ak si všemohúci, ak si láska, tak prečo je na svete toľko zla a prečo je toľko utrpenia v mojom osobnom živote. Otecko môj milovaný, zriekam sa obviňovania na Tvoju adresu, že Ty si pôvodcom utrpenia na zemi. Nechcem Ťa obviňovať za to, že si bezradný, že mi nechceš pomôcť, že si s tým musím poradiť sám, že si necitlivý na moju bolesť a utrpenie, že ho nevidíš. Všemohúci Otecko, celé utrpenie svojho života, ktorým ma chce Satan postaviť proti Tebe a ktoré do môjho života priniesol on, odovzdávam teraz do Tvojich rúk skrze Máriine ruky. Spájam ho s utrpením, mukami a krížom tvojho Syna Ježiša Krista. Zsväčujem Ti každú sekundu môjho utrpenia od chvíle počatia až po smrť. Všetko Ti odovzdávam skrze Máriine ruky, aby si to používal a zmaril diablove skutky na svete a prijal moju obeť úplného odovzdania sa Tebe. Amen.“

Hoci tomu ťažko veríme, pravda je taká, že občas stačí málo. Opakujte celý svoj život aspoň jednu vetu z modlitby: „Otecko, odovzdávam Ti utrpenie od počatia po smrť skrze Máriine ruky. Spájam ho s Ježišovým krížom na spásu sveta. Amen.“ Stačí opakovať len túto jednu vetu, lebo v nej sa nachádza to podstatné.

Skryme sa do Máriinho Srdca, pretože nikto tak veľmi netúži po našom uzdravení ako ona. Sme jej milované deti. Často máme chronické choroby, ktoré sa zdajú nevyliciteľné, ale nie je to tak! Pre Otca v nebi vylicieť chrípku a vylicieť rakovinu je jedno a to isté. Je to jedno „chcem“. Problém je na našej strane, tým ka-meňom úrazu je naša nevier. Preto si upevňujeme vieru. Skryme sa v Márii, ktorá je celá preniknutá dôverou Bohu. Takto budeme čerpať z Máriinho srdca a naplníme svoje srdcia jej úžasnou vierou.

Jednu z najkrajších modlitieb, ktorú sa môžeme pomodliť každý večer pred nočným odpočinkom, je odovzdanie seba samých, celého svojho tela a duše do Máriiných rúk tak, ako ona prijala telo Ježiša Krista sňaté z kríža. Keby sme mali možnosť pozrieť na svoje rany očami všemohúceho Otecka, ktorý je nekonečnou láskou, nehou, dobrotou, milosrdenstvom, súcitom a lútosťou, uvideli by sme, že sa na nás pozerá úplne inak, než sa my pozeráme na seba. Často bývame každý deň ubití, nevládni a zranení hriechmi, ktoré sme spáchali alebo hriechmi iných ľudí, ktoré nás ranili. Sme strašne dokatovaní a doslova máme duchovné rany a modriny. Sami si chceme poradiť s utrpením, ale zvíťaziť nad ním prerastá naše ľudské možnosti. Tie bolesti sú také veľké, že v ich dôsledku sa bojíme každého ďalšieho dňa a často sa to s nami vlečie až do smrti.

Preto vás prosím, aby ste dovolili Bolestnej Matke, aby vás ukryla vo svojom náručí. Urobte to tak, ako ona prijala Ježiša a balzom svojej nehy, svojich sĺz ošetrila každú Jeho ranu. Plakala nad ním s najväčším súcitom a rozorvaným srdcom matky. Predstavte si, ako vás Mária drží v náručí a každú ranu ošetruje svojimi bozkami a balzomom svojich sĺz. Hovorte jej konkrétne o tých ranách, ktoré vás najviac boľia. Prijmite jej nehu s najväčšou láskou, odovzdanosťou, dôverou a vďačnosťou.

Trampoty v manželstve

pripravuje: MUDr. B. Vaščák

178. Prejavy Antikrista a útok na rodinu

V mnohých krajinách sa už ideológia gender a LGBT zmenila na ideologickú diktatúru, ktorá sa ponúka ako jediný štýl života, ktorému sa musia všetci podriaďiť. Vedie k úplnej sexuálnej neviazanosti a zotročeniu silami zla.

Podobne upozorňoval aj pápež Benedikt XVI.: „Homosexuálne pseudomanželstvá, interrupcia a in vitro fertilizácia sú prejavy ducha Antikrista, ktorý vo svete pôsobí čoraz výraznejšie... Pred sto rokmi by každý považoval za absurdné hovoriť o homosexuálnom manželstve. Zato dnes je zo spoločnosti vylúčený ten, kto ho odmieta“. To isté platí aj o „interrupcii a vytváraní ľudských bytostí v laboratóriu... Dnešná spoločnosť si formuluje antikresťanské vyznanie viery a ak ho niekto odmietne, spoločnosť ho potrestá vylúčením.“

Svätý Ján Pavol II. zas zoči-voči veľkej kríze, ktorá ovládla našu civilizáciu, napísal, že stojíme tvárou v tvár nadľudskému, drastickému zápasu medzi zlom a dobrom, medzi smrťou a životom, medzi kultúrou smrti a kultúrou života“.

Každý intelektuálne čestný vedec a logicky zmyšľajúci človek dospeje k záveru, že východiská nemarkxistickej ideológie gender a LGBT sú natoľko primitívne a absurdné, že ich vonkoncom nemožno považovať za filozofiu.

Podľa prívržencov tejto ideológie sa človek nerodí ako muž alebo žena, ale sa ním alebo ňou stáva podľa svojho rozhodnutia asexuálnej preferencie. Toto tvrdenie je však v rozpore so zjavnými

vedeckými faktami. Zástancovia tohto postoja okrem iného tvrdia, že všetko zlo plynie z toho, že ľudstvo je zotročené kresťanskou morálkou. Preto ju treba úplne vykoreniť, aby už neobmedzovala uspokojovanie ľudských pudov a namiesto nej vytvoril novú etiku, oslobodenú od akýchkoľvek obmedzení, ktorá ľuďom umožní neobmedzený prístup k sexuálnym zážitkom.

Nenávisť voči Bohu, rodine a kresťanskému hodnotovému systému viedla rodových ideológov k vypracovaniu stratégie zničenia Katolíckej cirkvi prostredníctvom demoralizácie. Prívrženci rodovej ideológie sa zmocnili kultúry, výchovy a masovokomunikačných prostriedkov, čo im umožňuje propagovať sexuálnu neviazanosť a ničiť kresťanský hodnotový systém. Snažia sa o to, aby ich neomarxistická ideológia prenikla všetky oblasti života a teda kultúrne a vzdelávacie inštitúcie, rôzne spoločenské organizácie a médiá, ktoré sú najdôležitejším nástrojom ich ideologického boja proti kresťanstvu.

Ideológia gender a LGBT vyrástla z marxizmu, ktorý popiera existenciu Boha a živí nenávisť ku kresťanom a Katolíckej cirkvi. Vo Svätom písme nájdeme silné slová o ľuďoch, ktorí neveria v existenciu Boha: „Prázdni sú od prírody všetci ľudia, ktorí nepoznajú Boha a z viditeľných dobier nie sú schopní poznať toho, ktorý je, čo hľadajú na diela a nechcú uznať tvorcu... veď z veľkosti a krásy tvorov možno poznať ich Stvoriteľa“ (Múd 13,1-5). „Veď to, čo je v ňom neviditeľné –

Jeho večnú moc a božstvo -, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí; takže nemajú výhovorky“ (Rim 1,20).

Intelektuálne čestní vedci, ktorí úprimne hľadajú pravdu, žasnú nad obdivuhodnou štruktúrou vesmíru, v ktorom má význam všetko od najmenšieho atómu až po najväčšiu galaxiu. Všetko, čo existuje, je súčasťou geniálneho a inteligentného projektu, ktorý poukazuje na existenciu Boha.

Napríklad ľudský život sa začína od jedinej bunky veľkosti kvapky, v ktorej je obsiahnutá informácia (kód DNA), na základe ktorej vznikne telo zložené zo 100 biliónov najrozmanitejších buniek, pričom každá z nich funguje ako miniatúrne mesto a „vie“ čo má robiť, aby vznikol jeden organizmus. Každá bunka zároveň obsahuje informáciu o pohlaví daného človeka. Pohlavie teda nie je vec rozhodnutia, ale je to nemeniteľný biologický fakt.

Nie je vari fascinujúce, že ľudský genóm obsahuje tri bilióny informácií, ktoré sú zapísané v štvorpísmenovom kryptografickom kóde? Keby sme ich chceli prečítať rýchlosťou tri písmená za sekundu, trvalo by nám to 31 rokov! A ďalšie porovnanie: informáciu obsiahnutú v ľudskej DNA by bolo treba zapísať do stohu kníh, ktorý by 500-krát presiahol vzdialenosť Mesiaca od Zeme!

Vedci zdôrazňujú, že informácie obsiahnuté v molekule DNA nie sú hmota ani energia – sú niečo iné a molekula DNA je iba ich no-

siteľom. Toto geniálne naprogramovanie či zápis myšlienok poukazuje na existenciu nekonečnej inteligencie Boha, ktorý je osoba.

Takže keď duchovný vodca svetového ateizmu profesor Anthony Flew spoznal pravdu o ľudskej DNA, pochopil, že ateizmus nemá logický základ, ale je to len nerozumná, slepá viera v náhodný vznik života a vesmíru.

Svätý Ján Pavol II. poukazuje na hlavnú príčinu ateizmu: „Ak človek svojím rozumom nedospeje k poznaniu Boha, Stvoriteľa všetkého, bude to nie tak pre nedostatok primeraného prostriedku, ale skôr pre prekážku, ktorú mu položili do cesty jeho slobodná vôľa a jeho hriech" (Fides et ratio).

Keď si uvedomíme, ako zázračne sme stvorení, každým svojím skutkom a myšlienkou z celého srdca dakujeme Bohu a vyznávajme mu lásku za to, že nás povolal k životu a k spoločenstvu so sebou samým.

MUDr. B. Vaščák

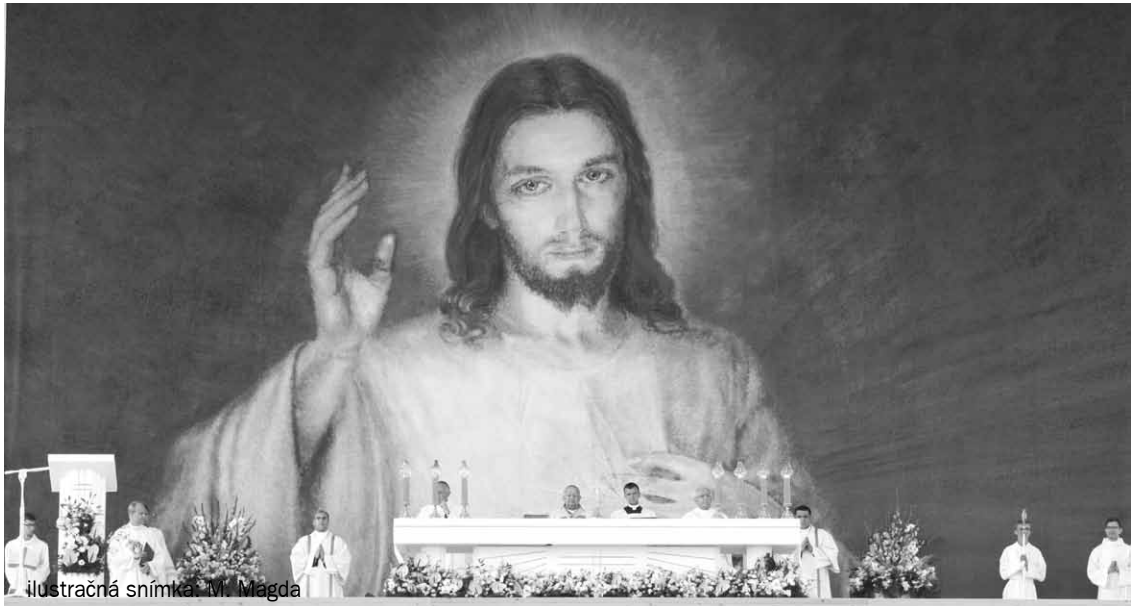

ilustračná snímka: M. Magda

Odvážne a s láskou

Pri príležitosti tretieho výročia úmrtia duchovného otca Jána Biroša vydala rodina Birošovcov tri knihy jeho homílií. V knihe sú homílie usporiadané podľa jednotlivých cyklov liturgického roka. Sú teda tri knihy pre rok „A“, rok „B“ a rok „C“. Rodina Birošova prosí tých, ktorí si zobrali knihy, o ľubovoľnú modlitbu za v blahej pamäti zosnulého kňaza Jana Biroša.

vďačná rodina Birošovcov

ilustračná snímka: M. Magda

Stalo sa

- **14. a 18. 12. vo štvrtok a v pondelok navštívil duchovný otec vo Vítaze chorých doma pred Vianocami**
- 20. 12. v stredu navštívil duchovný otec chorých doma pred Vianocami v Ovčí
- **24. 12. v nedeľu polnočnú sv omšu celebroval Mgr. Štefan Machaj, pôsobiaci v Spišskej Kapitule**
- **25. 12. v pondelok sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša; sv omšu celebroval Mgr. Štefan Machaj**
- 25. 12. naši mladí vo Vítaze koledovali Dobrú novinu; výťažok z koledovania Dobrej noviny sme zaslali na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- **26. 12. na sviatok sv. Štefana koledovali Dobrú novinu naši mladí v Ovčí**
- 31. 12. v nedeľu na Silvestra bol otvorený kostol od 23.00 do polnoci pre tých, ktorí chceli privítať Nový rok pred Sviatostou Oltárnou, o 24.00 bolo eucharistické požehnanie; požehnanie udelil d.o. Ján
- **1. 1. 2024 sme slávili slávnosť Bohorodičky Panny Márie, prvý deň v roku; sv. omšu vo Vítaze o 7.30 h celebroval d.o. Ján a o 11.00 h kanonik Imrich Anderko; v Ovčí o 9.00 h celebroval kanonik Imrich Anderko**
- 6. 1. v sobotu sme slávili sviatok Zjavenia Pána, ľudovo nazývaný Traja králi, v tento deň bola pri sv. omšiach požehnaná „Trojkráľová voda“; sv. omšu vo Vítaze o 7.30 h celebroval d.o. Ján a o 11.00 h kanonik Imrich Anderko; v Ovčí o 9.00 h celebroval kanonik Imrich Anderko
- **7. 1. sme slávili nedeľu Krstu Krista Pána; touto nedeľou sa skončilo vianočné obdobie a začalo sa obdobie cez rok; sv. omšu vo Vítaze o 7.30 h celebroval d.o. Ján a o 11.00 h kanonik Imrich Anderko; v Ovčí o 9.00 h celebroval kanonik Imrich Anderko**

Stane sa

- **túto časť rubriky sme nemohli napláňovať z dôvodu hospitalizácie nášho duchovného otca Mareka, rubrika bude aktualizovaná v ďalšom čísle nášho Spektra**
- aj štatistiky pokrstených, zosobášených a zomrelých budú uverejnené v ďalšom čísle nášho farského časopisu
- **ďakujeme za pochopenie a prajeme nášmu duchovnému otcovi Marekovi skoré uzdravenie!**

Prehľad úmyslov sv. omší - január

		Vítaz		Ovčie	
15. 1.	Pondelok	18:00	za ZBP Regíny a jej rodiny		
16. 1.	Utorok	18:00	† Helena Sabolová (výročná)		
17. 1.	Streda			17:00	† Helena a Jozef Hudákovci
18. 1.	Štvrtok	7:00	† Mária a Jakub		
19. 1.	Piatok	18:00	za ZBP Kristíny	17:00	† Regína a Martin Balogovci
20. 1.	Sobota	17:00	† Ján Čech (211)		
21. 1.	3. nedeľa cez rok - B	7:30	75: Helena Kurucová	9:00	† Anna Kráľová
22. 1.	Pondelok			17:00	za ZBP Dominika Magdu a jeho rodiny
23. 1.	Utorok	18:00	70: Žofia Kočišová		
24. 1.	Streda			17:00	† Mária Uličná
25. 1.	Štvrtok	7:00			
26. 1.	Piatok	18:00	90: Veronika Uličná	17:00	† Jána, Mária a Helena Čigarskí
27. 1.	Sobota	17:00			
28. 1.	4. nedeľa cez rok - B	7:30	80: Margita Čechová a za ZBP jej rodiny	9:00	za ZBP rodiny Krištofovej
29. 1.	Pondelok				
30. 1.	Utorok	18:00	89: Mária Kyseľová		
31. 1.	Streda			17:00	70: Miroslav Hudák
1. 2.	Štvrtok	7:00			
2. 2.	Piatok	18:00	40: Martin a za ZBP jeho rodiny	17:00	† Jozef, Mária, Ján a Mária
3. 2.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
4. 2.	5. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP Adriána	9:00	† Anna, Jozef, Peter, Eduard a Jozef
5. 2.	Pondelok				
6. 2.	Utorok	18:00	30: Bohuznáma osoba		
7. 2.	Streda			17:00	80: Mária Uličná
8. 2.	Štvrtok	7:00	† Veronika, František, Františka a Štefan		
9. 2.	Piatok	18:00	† Marta	17:00	za ZBP sr. Školastiky Balogovej
10. 2.	Sobota	17:00			
11. 2.	6. nedeľa cez rok - B	7:30	† František Jenča	9:00	† Miroslav, Andrej
		10:30	na vlastný úmysel		

Vianočný strom darovala
rodina Antona Magdu

Vianoce vo Víťaze

Deviatnik Hľadanie prístrešia
sa modliło spoločenstvo
Marty Galdunovej

Ďakovanie za prežitý rok
2023 s úmyslom za 75 rokov
života Márie Blizmanovej

Slávnosť
Panny Márie Bohorodičky
1. január 2024

Slávnosť Zjavenia Pána
6. január 2024

Vianoce vo filiálke Ovčie

